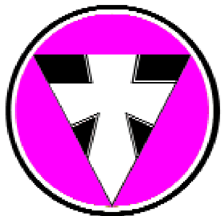

Конгрес
Українських
Націоналістів

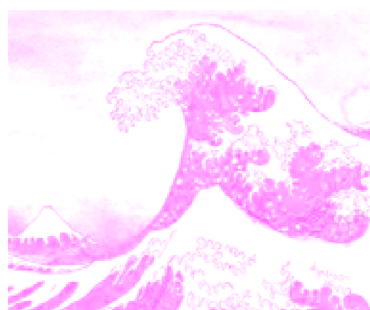
Здобудеш Українську Державу, або згинеш у боротьбі за Неї

Декалог українського націоналіста

НАЦІЯ І ДЕРЖАВА

e-mail: nacija@ukr.net www.nacija.org.ua 5 - 18 липня 2005 року № 27 -28 (87 - 88)

ХВИЛЯ ім. ПУТІНА НАКОЧУЄТЬСЯ НА ОЛЕКСІЯ ІВЧЕНКА

Нинішній уряд України, який почав доволі вдало лікувати державу від наслідків діяльності Кравчука-Кучми-Януковича, категорично не влаштовує Москву. Саме тому Кремль докладає надзусиль, діючи як власними руками, так і руками своєї агентури в Києві, щоби скинути команду Юлії Тимошенко. Особливо муляє очі Росії голова Національного акціонерного товариства „Нафтогаз України", український націоналіст, голова КУН Олексій Івченко.

На підрив його авторитету спрямували ряд замовних статей як російські Інтернет-видання, так і деякі українські ЗМІ: „Грани плюс", „Персонал плюс" та ін. Москву дратує його позиція послідовного захисту національних інтересів України в нафтогазовій сфері. Івченко відмовляється капітулювати перед іноземним диктатом. Тому й вирішили наші вічні „брати" першого персонального удару завдати саме по голові „Нафтогазу". Ми вже були свідками бензинової кризи, тепер Москва готує нам газову. Нахабний тиск зі сходу вимагає від українського уряду особливої згуртованості. Найстрашніше, якщо почнуться внутрішні чвари, а вони, здається, вже почалися.

Хтось з оточення Прем'єр-міністра нацьковує пані Юлію на Олексія Івченка, внаслідок цього вона виступила з доволі різкими заявами на його адресу. Себто нині вона намагається відігравати стосовно нього ту ж таки помилкову роль, що й Президент до неї під час її протистояння у змові російських нафтотрейдерів. Тоді нова влада капітулювала перед російськими шантажистами, тепер збирається змусити Івченка капітулювати перед шантажем „Газпрому". Шеф цієї контори Міллер уже зробив кілька публічних ворожих заяв на адресу України, а депутати російської Держдуми, що супроводжували його під час подорожі Україною, кричали українцям: „Ми вам покажемо і вашу революцію, і вашу незалежність!" Нині Олексій Івченко докладає велетенських зусиль, щоби забезпечити енергетичну незалежність України, щоби знайти інші джерела постачання енергоносіїв на територію нашої країни, він активно працює з урядами і бізнесовими структурами країн Північної Америки, Центральної Азії, Закавказзя, Близького Сходу, Європи.

І в цей відповідальний момент хтось провокує внутрішні „розбірки" в Кабінеті Міністрів, та ще й з організацією витоку інформації у ЗМІ. Це ми вже колись проходили: „московські люди" в нашому уряді невтомно здійснюють плани, складені за межами України. Ці „вічні стратегічні партнери" (як висловлюється наш Президент) шалено тиснуть на Юлію Тимошенко, щоби усунути з керівництва представника тих сил, які ніколи не схилялися перед Москвою. Але пані Юлія повинна знати: якщо вона допустить політичний „розстріл" своїх найближчих соратників, то наступною буде вона сама. Нехай пані прем'єрка згадає, як свого часу голова уряду Ющенко не захотів захистити свого віцепрем'єра Тимошенко, й чим це закінчилося для уряду, для них обох? Йдеться про класичну методику знищення невгодного політика – все починається з „відстрілу" його команди, щоби невгодний залишився сам, без підтримки і опертя. Історія повторюється? Тим більше, що пані Юлія знає, хто дихає їй у потилицю.

30 червня на 5-му каналі в програмі „Час" телеведучий Данило Яневський заявив: „Я нещодавно повернувся із Західної України. Крім матюків на адресу Тимошенко та її уряду, я там нічого не почув". Щоправда, з'ясувалося, що був Яневський тільки на Буковині, а то ще не вся Західна Україна. І невідомо, наскільки його заяви правдиві. Але Прем'єр-міністр має знати, що за Івченком стоїть потужний сегмент українського суспільства. За всіма соціологічними опитуваннями понад 30% українців є стихійними носіями ідеології українського націоналізму. Всупереч заявам Яневського, ця частина українського суспільства довіряє пані Юлії, але необережні кроки можуть радикально змінити погляди людей, як, наприклад, її заява про вивчення біографії кожного ветерана ОУН-УПА задля пошуку там якихось „темних плям".

Україна переживає дуже небезпечний період своєї історії, що вимагає від політиків національної відповідальності. Як добре сказав про це знаний політичний журналіст Віктор Мороз: „Все тепер залежатиме від того, хто і як буде вчитися, яких дійде висновків. А ще від того, чи буде в нашої молоді, різношерстої, амбітної, потенційно інтелектуально надзвичайно спроможної команди лідер, котрий постійно спрямовуватиме наш досить хиткий човен на бистрину і кожному дасть саме його весло – за його силою і зростом. А на бистрині ніколи сваритися – там треба веслувати. Інакше хвилею знесе." А ця жорстока антиукраїнська хвиля імені чекіста Путіна вже котиться на Україну. Зупинити її можна тільки нашою єдністю. Це має усвідомити і рядовий українець, і Прем'єр-міністр українського уряду.

Мирослав Плай

НЕ ЗАБУДЕМО!

МОЛЮСЬ ЗА ПРАВЕДНИХ І ГРІШНИХ

Як Ви умирали,
Вам дзвони не грали...
(Стрілецька пісня)

Наше село Чішки Буського району в минулому мало славні патріотичні традиції. Селяни гуртувалися навколо читальні „Просвіти" та церкви. Жив я на кутку „Двори". Мати моя хворіла, батько служив в Червоній армії. Моїми сусідами через огорожу були сім'я Копотів, а через дорогу – сім'я Миколаївих. З Миколою Копотем я дружив, разом пасли худобу, мав він 15 років, другий сусід – Василь Миколаїв був старший.

З гіркотою, сумом і навіть страхом пригадую свято Вознесіння 1945 року. Село було оточене військами КГБ, навіть була кіннота. Нікого з села не випускали. Того дня в церкві на таке величне свято відправа не відбувалася. Прийшов посланець з сільради і сказав, що я маю їхати возом до клубу, - певне, будуть вивозити людей на Сибір. Що ж, лагоджу воза й їду. Побіля церкви в рові бачу вбитого дальшого сусіда Василя Муляву, перехрестився і став читати „Отче наш". Клуб в супротивному кінці села, дорога довга. Дивлюся, всіх людей чомусь зганяють. Разом з людьми наближаємось до клубної будови, колишньої читальні „Просвіти". Земляки, особливо жінки, плачуть, старші чоловіки злякані й похмурі. Аж ось бачу - солдати й міліціонери копають і качають один до одного щось... гарбузи або кругляки. Що за така забава серед переляканих людей? Під'їхавши ближче, бачу в оточенні солдатів батьків Миколи Копотя – Пилипа й Пелагею і Василя Миколаїва – Івана й Марію. Потім дивлюся... а це не кругляки, а... голови моїх сусідів Миколи й Василя. Як це витримує Пелагея, яку ми звали Паська, – адже вона скоро повинна родити? Народження нового життя в селі – велика і радісна подія, а Паська стоїть біля голови сина Миколи, як мара. Вона мусить усе стерпіти і перенести: єдиний син Микола загинув, але в ній жевріє і зростає нове життя.

13

ЧУХАЛКА З "ПРИМИРЕННЯМ"

Ветерани УПА не мають жодної потреби просити чи благати "примирення" з карателями.

стор. 2

НЕ ПИЙТЕ „ПУТІНКУ"…

Кваснєвський, не пивши "путінки", сказав, що для Польщі краще бачити Росію без України,

стор. 4

ЯК НАМ УКРАЇНІЗУВАТИ УКРАЇНЦІВ

Програма дій

стор. 6

ЇХ ВОДИВ „БИСТРИЙ"

Петро Хамчук – курінний "Сірих вовків", ковалер ордена Залізного Хреста УГВР.

стор. 14

В НІЧ НА ІВАНА, В НІЧ НА КУПАЛА…

Це чи не найпоетичніший і найшанованіший серед нашого народу обряд.

стор. 16

Передплатіть часопис "Нація і держава" сьогодні на поштовому відділенні. Індекс 09715.

ВИБОРИ – 2006: ДИСКУСІЙНА ТРИБУНА

Олексій Івченко: газовий баланс України буде бездефіцитним
Голова правління НАК "Нафтогаз України" пояснив, що це буде досягнуто за рахунок постачань туркменського газу в 2005-2006 рр., а також шляхом укладення з Туркменістаном угоди на 25 років на постачання газу до України. За словами О. Івченка, за цим документом до України щорічно надходитиме до 60 млрд. куб. м газу, що навіть більше, ніж Україні потрібно імпортувати, і що дозволить їй посилити свої позиції як експортера газу. Тому рішення Мінекономіки про призупинення газового реекспорту в "Нафтогазі" вбачають невиправданим.

НАК "Нафтогаз України": відповідь "Газпрому"
Якщо російський "Газпром" зарахує майже 8 млдр. куб. м газу, що зберігається в українських сховищах, як оплату за транзит, "Нафтогаз України" обіцяє зняти з себе всі зобов'язання перед Москвою, і зокрема вважатиме таку кількість палива а не експортованого із Росії до Європи через територію України. Так голова правління "Нафтогазу" Олексій Івченко відповів на заяви газпромівців. Він також стверджує, що російська сторона прийняти таке рішення одноосібно не має права.

Нафтогін Одеса-Броди дотягнуть до Гданська
Польща готова виділити 500 млн. доларів на таку добудову й обіцяє завершити цей проект до кінця 2009 р. Про це під час економічного саміту домовилися В. Ющенко та А. Кваснєвський.

Мінімальна зарплата зросте
З 1 липня 2005 р. розмір мінімальної заробітної плати становитиме 310 грн., а з 1 вересня зросте до рівня прожиткового мінімуму, що становить 332 грн. Про це повідомив міністр праці та соціальної політики В. Кириленко.

"Нафтогаз" прикупить польську газову компанію?
НАК "Нафтогаз України" має намір брати участь у приватизації 30%-го пакету акцій польської державної нафтогазової компанії Polskie Gornictwo Naftowe i Gazownictwo, яка видобуває і продає природний газ. Про це заявив голова "Нафтогаз" Олексій Івченко, перебуваючи у Гданську. Він також повідомив, що в ході переговорів була досягнута домовленість про участь компанії в приватизації польських розподільних газових мереж.

"Пальчики" для Москви
Громадяни України проходитимуть обов'язкову принизливу процедуру дактилоскопічної реєстрації в Москві. Це рівнозначно встановленню візового режиму для України в односторонньому порядку.

Чи самі йдемо, чи нас тягнуть в ЄС?
У 2006 р. Європейський Союз має намір надати нашій державі 100 млн. євро для реалізації Плану дій Україна-ЄС на 2005-2007 рр.

РПЦ диктує умови
Російська Православна Церква порушила перед Ватиканом питання "про неприйнятність із канонічної, еклезіологічної та пастирської точки зору ідеї згадування Києва в титулі глави Української Греко-Католицької Церкви і перенесення його кафедри до цього міста". Про це йдеться в офіційному повідомленні відділу зовнішніх церковних зв'язків МП.

Росте контрабанда
У червні українські прикордонники затримали 182 тонни контрабандного цукру, що майже в 13 разів більше ніж за перші п'ять місяців поточного року.

"Енергоатом" обрізав Росії електрику
Українська Національна атомна енергогенеруюча компанія (НАЕК) "Енергоатом" 1 липня о 01.00 призупинила експорт електроенергії в Росію. Це пов'язано з підвищенням ціни, за якою "Енергоатом" може давати електроенергію для здійснення експортних постачань.

Донецькі купили польський меткомбінат
Корпорація "Індустріальний союз Донбасу" (ІСД) підписала з польською стороною договір купівлі-продажу металургійного комбінату Huta Czestochowa на щорічному економічному форумі "Україна-Польща" в Гдині (Польща).

Ющенка назвали Вашингтоном.
Президент України Віктор Ющенко має отримати Філадельфійську медаль за свободу за 2005 рік, яка надається тим, хто демонструє лідерство в укріпленні свободи.

Путін сподівається, що Янукович повернеться?
Підписано Угоду про співробітництво між Партією регіонів та правлячою Всеросійською партією "Єдина Росія". Очевидно Путін сподівається, що Янукович повернеться до влади, інакше важко пояснити такий крок пропрезидентської російської партії назустріч українському політичному банкруту.

Депутатам-сумісникам пропонують визначитися
Президент України В. Ющенко вимагає від народних депутатів-сумісників терміново визначитися зі своїм статусом і місцем роботи, інакше будуть прийняті необхідні кадрові рішення.

Луценко знаходить все більше злочинців
Працівники МВС впродовж першого півріччя 2005 р. викрили у скоєнні службових злочинів 311 керівників влади обласного рівня та 225 службових осіб районних органів виконавчої влади й місцевого самоврядування. За цими фактами порушено і розслідується 343 кримінальні справи.

Порошенко переніс реформу Безсмертного
Доки віце-прем'єр Роман Безсмертний розповідав у Львові про переваги свого виплоду - адміністративно-територіальної реформи - секретар РНБОУ Петро Порошенко у Вінниці заявив: до виборів Верховної Ради 2006 р. реформи не впроваджуватимуть.

Латвія зробила безплатними візи для українців
Поки що це рішення тимчасове, з 1 липня до 31 серпня, повідомили в консульському відділі посольства.

Приватну ГЕС закрили
Упродовж двох років незаконно працювала підпільна гідроелектростанція на річці Серет у селі Скородинці Чортківського району Тернопільської області. Це виявили працівники обласного управління боротьби з економічною злочинністю.

За матеріалами інформагентств та наших кореспондентів

Певні урядові й суспільні сили роздувають питання про "примирення" ветеранів "отєчєствєнной" і ветеранів УПА, як основи визнання УПА.

ЧУХАЛКА З "ПРИМИРЕННЯМ"

Мовляв, без "примирення" цих двох груп, ветерани УПА ніколи не можуть бути визнані учасниками Другої світової війни й отримувати пенсії та користуватися пільгами нарівні з ветеранами "отєчєствєнной". Чи не національна ганьба? Доля ветеранів УПА в руках ветеранів-сталіністів, які ніколи не "примиряться". Це, що – кара: не воюй проти Росії? Щоб зрозуміти абсурд і підлість постановки цього питання, зрозуміймо сутність цих двох груп ветеранів.

Ветерани "отєчєствєнной" суто українці – це силоміць мобілізовані Союзом-колонізатором на війну проти гітлеризму. Цих фронтовиків зосталося не так багато.

Ветерани "отєчєствєнной" загалом – це емігранти з Росії, не лише фронтовики, а й прирівняні до них карателі, енкаведисти і кагебисти, тюремні наглядачі, "стрибки" – винищувачі УПА.

Ветерани УПА – це добровольці, кращі сини і дочки нації, які не бажали жити в рабстві й організувалися в Рух Опору, створили спочатку Українську національну самооборону проти гітлеризму, а згодом Українську Повстанську Армію.

У липні 1944 року неподалік Самбора таємно зібралися делегати партій західного і східного регіонів і командири УПА. Вони вирішили воювати і проти сталінської колонізації української землі. Для координації дій було утворено Українську Головну Визвольну Раду (УГВР) – підпільний парламент, уряд і Президента. Президентом став полтавець Кирило Осьмак, віце-президентом – лідер УНДО Василь Мудрий. Затверджено усіх міністрів. Рух Опору став організованим і структурованим, керованим підпільними органами влади знизу доверху. Почалася війна і зі сталінським колонізаторством.

Отже, УПА – свята для нації визвольна армія, як козацтво, хмельниччина, гайдамаччина, опришківщина, армії УНР і УГА у Першу світову війну. Де тут вороги?

У жодному селі чи місті, де живуть українці – ветерани "отєчєствєнной" і ветерани УПА, не було й нема ворожнечі. Українцям-ветеранам "отєчєствєнной" навіть незручно, що вони поневолі, "допомогли" сталінофашизмові неоколонізувати Україну в той час, коли українці-ветерани УПА хоробро воювали за незалежну Україну.

І не треба гратися в жмурки. "Ворожнечу" між двома групами ветеранів навмисне провокують просовєцькі ветерани "отєчєствєнной". Вони навіть створили собі окремі організації ветеранів "отєчєствєнной" без участі ветеранів-українців. Чи знає світ таке?

ЗМІ представляють справу так, ніби ветерани УПА постійно просять "примирення", а ветерани "отєчєствєнної" відмовляють.

Це гидка неправда. Ветерани УПА не мають жодної потреби просити чи благати "примирення" з карателями. Навпаки. Вони вважають себе окремою групою ветеранів Другої світової війни у своїй державі. У них своя дуже вагома заслуга перед нацією.

Сталіністи й гітлерівці спільно зруйнували або вивезли на схід чи захід 16150 підприємств, зруйнували 2800 колгоспів, 872 радгоспи, 1300 МТС, загарбали мільйони тонн зерна, мільйони голів худоби. Повністю чи частково спалено під час битв чи карательства 28 тис. сіл, 714 селищ і міст. Великих втрат зазнало мирне населення від радянських партизанів.

Організація європейських ветеранів Руху Опору Другої світової війни ретельно вивчила воєнні дії Руху Опору УПА в Україні. Ця організація визнала й прийняла ветеранів УПА в свої члени, надала їм статус комбатантів.

А в Україні чухалка з "примиренням" триває. Але доки?

Микола Галичанець,
м. Тернопіль

ІМПЕРІЯ: НЕНАВИСТЬ ДО ПРАВДИ

Нещодавно Москва нібито підписала угоду з Естонією про державний кордон. Його було проведено за давньою адміністративною лінією розмежування колишніх радянських республік. Однак російська сторона відмовляється у випадку з Україною визнавати давні адміністративні кордони між УРСР та РРФСР, оскільки має претензії на Тузлу і Керч-Єнікальський канал.

Проте не встигли в Європі зрадіти, що нарешті одному з членів НАТО і ЄС таки вдалося владнати прикордонні питання з агресивним східним сусідом, як Москва заявила, що розриває договір з Естонією. Підставою стало те, що Естонія напередодні ратифікації в своєму парламенті додала до тексту угоди згадку про Тартуський договір 1920 року з комуністичною Росією (за тим договором Естонія мала територію на 5% більшу ніж тепер) та про радянську окупацію країни з 1940 до 1991 року. Як у першому, так і в другому випадку йдеться про факти, що мали місце, про правду, яку не можна заперечити. Однак це викликало обурення Кремля, міністр закордонних справ Росії Лавров дуже довго розводився про „невдячність" естонців, яких „визволила" Червона армія. Щоправда, за рік Естонію „визволяв" уже німецький вермахт, а потім знову совєти. До речі, Володимир Путін дозволив собі заяви на адресу Латвії, що теж порушувала питання про повернення територій, втрачених у складі СРСР, які є неприйнятними для лідера цивілізованої держави. Він сказав, що „Латвія отримає вуха мертвого віслюка, а не Питалево" (район, що до 1940 р. входив до складу незалежної латвійської держави і називався Абрене).

Між іншим, наші українські достойники, вислуховуючи нахабні територіальні претензії з боку Москви, чомусь ніколи не нагадують російській стороні про так зване національно-територіальне розмежування 1924 року. Внаслідок цієї акції УРСР втратила понад 75 тис. кв. км. своєї території. Москва без будь-якого погодження з УРСР відібрала до складу РРСФР українські міста Таганрог, Шахти (нині західна частина Ростовської області РФ), регіони Північної Слобожанщини (південь нинішніх Курської, Воронезької областей, Білгородська область), незважаючи на те, що українське населення цих регіонів становило до 90%! Москва відібрала в України Придністров'я і створила там так звану Молдовську автономну республіку на чолі з Котовським. А в 1940 році цю територію взагалі вилучили зі складу України. Але й нині ці хижацькі звички Кремля не зникли. Москва постійно працює на розкол і поглинання України. З цією метою підбурюються внутрішні чвари, конфлікти, незгоди. Варто було новому голові Ради Міністрів Криму Анатолію Матвієнку запровадити адміністративне діловодство на території автономії державною українською мовою, як керівник комітету зовнішньої політики Держдуми РФ К. Косачов звернувся з протестом до Ради Європи, стверджуючи, що нібито функціонування державної мови України в Криму є порушенням прав національних меншин.

Варварська країна, яка за 7 років винищила фізично до 30% чеченської національної меншини, скасувала кілька національних автономних утворень (Комі-Перм'язький, Таймирський, Корякський), забороняє національним меншинам вільно обирати абетку для своїх мов (заборонено Конституційним судом Росії), дає Україні уроки „людяного" ставлення до національних меншин... Ну що ж, як кажуть у нас на півдні: „поганому виду нема стиду". А європейці стверджують: важко бути добрим сусідом за поганого сусідства. Це треба пам'ятати всім, хто постійно закликає нас до дружби з Москвою.

Мирослав Плай

МАФІЯ 150-ТИ

Так звана опозиція ще раз продемонструвала, чим вона є насправді. Всі ці розкрадачі України страшенно прагнуть встановити такий режим, коли за будь-які злочини їм було б гарантовано безкарність.

Саме з цією метою було в парламенті ухвалено закон, що 150 народних депутатів можуть брати на поруки людей, яких звинувачують у скоєнні кримінального злочину. Що це означає? Тепер 150 нардепів зможуть зруйнувати слідство і кримінальну справу, бо якщо небезпечний, а тим більше впливовий злочинець перебуватиме не в СІЗО, а в себе вдома, він матиме можливість тиснути на слідчих, на судові органи, залякувати свідків, організовувати на свою користь масові кампанії, що теж не сприятиме встановленню істини судом.

Наочний приклад: колишнього голову Харківської обласної державної адміністрації Є. Кушнарьова, якого звинувачують у сепаратизмі, не запроторили до СІЗО, і тепер він, перебуваючи на поруках навіть не 150, а лише 5 народних депутатів, розпочав пропагандистську кампанію проти слідства, тиск на Генеральну прокуратуру.

Народний депутат від „Нашої України" Борис Безпалий вже назвав цей ініційований опозицією закон - законом про акціонерне товариство „Відмазка", себто тепер будь-який грошовитий злочинець за певну суму зможе уникнути арешту, водночас надавши можливість заробити деяким депутатам. Ясна річ, що ніякій гуманізації нашої правоохоронної системи це не буде сприяти. Навпаки, тепер громадян нашої держави офіційно поділять на дві категорії: тих, хто має гроші та зв'язки з нардепами, і тому може відкупитися, і тих, хто зв'язків не має, а тому повинен збирати найнеобхідніші речі і готуватися до перебування в камері.

Це порушення фундаментальної засади Конституції України про рівність усіх громадян перед законом. Тепер в Україні офіційно є найрівніші. Поки що цей закон не набув чинності, бо його ще не підписав Президент. Цей закон не можна підписувати, бо його реалізація означає руйнацію найважливіших правових принципів демократичної держави. Власне, щоб не підписувати цей мафіозний закон, Президентові досить відправити його на експертизу Конституційного Суду.

Чимало депутатів нашої Верховної Ради мають друзів і родичів, яким місце в тюрмі. Тому так охоче вони підтримали закон про фактичну недоторканість злодіїв і бандитів, паралізуючи всі спроби влади виконати обіцянку, дану народові на Майдані: „Бандитам – тюрми!". Бандити захищаються. Щойно, не дай Боже, запрацює цей закон, і жодна кримінальна справа проти мафії не матиме шансів на успішне закінчення. Залишаючись на свободі, мафіозі кидатимуть на розвал справи хабарі, банди кілерів, продажну пресу, сумнівних щодо об'єктивності правозахисників на кшталт пані Карпачової, доводячи, що вони стали жертвами „політичних репресій". Звичайно, цей закон не для простих людей, яких ніякі 150 нардепів не захищатимуть, а для високопосадових злочинців, щоб поставити їх поза законом, над законом. Фактично всій Україні цим рішенням парламенту заявили: закони в нашій країні пишуться для простих людей, а не для начальства. Виходить так, що вищу посаду посідає злочинець, то меншу відповідальність він нестиме. Зрозуміло, навіщо такий закон потрібен „Партії регіонів", СДПУ(о) та іншим „опозиціонерам", але навіщо він українському народові? А яка то „опозиція" – засвідчив навіть віце-спікер російської Держдуми Д. Рогозін, коли публічно заявив: „Ті люди, що голосували в Україні за Януковича, голосували не за цього кримінальника, а за Росію". Важко також збагнути, чому за цей закон проголосувала фракція Юлії Тимошенко. Хотілося б, щоб пані Юлія пояснювала бодай своїм прихильникам усі свої нестандартні кроки. Всі громадяни України мають жити в єдиному спільному правовому полі, без будь-яких винятків і вилучень.

Євген Степанюк

ДЕМОКРАТІЯ ДЛЯ... ОЛІГАРХІВ

Віктор Ющенко як Президент України не реалізував задекларований відсторонення бізнесу від влади. Кожний щабель президентської адміністрації настільки замішаний на капіталі, що, якби не табличка на дверях кабінету, важко було б визначити - хто за ними сидить: бізнесмен чи урядовець. Калібр підприємця легко визначається за посадою: великий бізнес – велика влада, і така закономірність простежується по всій владній вертикалі аж до найменшого села.

Різниці з попереднім режимом є дві суттєві. Перша: раніше олігархи крутили Кучмою, як циган сонцем. Ющенкові наразі вдається стримувати активні спроби бізнесменів від влади безконтрольно управляти державою. Основна їхня атака спрямована на Юлію Тимошенко як голову уряду, котра не дає розвернутися надмірним апетитам олігархів на шкоду державним інтересам (хоча нашкодити вони таки зуміли).

Друга різниця: олігархи при владі стали „нашими". Більшість владних крісел дістали не революціонери, а спонсори революції, найпершим жаданням яких є поставити на ній жирну крапку (або ж хрест) і повернути витрачені на неї кошти з процентами. Деякі олігархи втекли в опозицію або за кордон (кому як пощастило), тепер збирають сили для реваншу на наступних виборах. Дехто встиг вчасно перефарбуватися у потрібний колір і залишився на тому ж місці, тільки поміняв портрет у кабінеті.

Панування олігархів, наших чи не наших, робить демократію карикатурною або ж демократією для обраних. Змагання народних мас підмінюється конкуренцією грошових мішків і партій, створених олігархами для лобіювання своїх інтересів у владі.

Партії з виразною ідеологією можна порахувати на пальцях однієї руки. Інші 95% мають програми-близнюки. Найкраще про справжню орієнтацію партії чи блоку говорять навіть не їхні назви, а прізвища засновників чи бізнес-структур, які їх підтримують.

Ні про яку відповідальність партії за невиконані обіцянки не йдеться. Зазвичай, всі успіхи вони приписують собі, а невдачі звалюють на опонентів. Раніше тільки мажоритарники ощасливлювали свій електорат не часто появою після виборів, думаючи про наступні. Тепер навіть цієї безплатної „розваги" вчорашній виборець буде позбавлений аж до наступної передвиборчої кампанії.

Часто партії просто купуються олігархами, які очолюють ці партії або посідають перші місця в прохідній частині виборчого списку. Ідеологія в цьому випадку поступається першістю бізнес-інтересам і виступає як камуфляж для справжніх намірів партійних бізнес-босів.

Поступово ми наближаємось до американської моделі демократії. Там державні інтереси і бізнесові настільки тісно переплетені, що вже важко з'ясувати, чим керується політика держави: державними чинниками чи економічними потребами олігархічних кланів, які в даний момент при владі.

Народ на таких виборах виступає в ролі масовки. На нього покликаються, від його імені говорять, його використовують, але ніхто на нього не зважає. І головне – чи розуміє він це?

Віктор Чубатий, член КУН,
м. Кременець

ПОМАРАНЧЕВИЙ ПОСТФАКТУМ

ОБЕРЕЖНО: ПРИСТОСУВАНЦІ!

Під час Помаранчевої революції Віктор Ющенко клявся, що в разі його перемоги будуть замінені всі чиновники, які не є патріотами України.

Насправді ж, на посади нерідко призначаються люди, які ніколи не були в опозиції до Кучми та його злочинної зграї, а й самі брали участь в розграбуванні держави. На Кіровоградщині, приміром, протягом кількох років з кучмівським режимом послідовно боровся голова обкому партії ВО „Батьківщина" Валерій Кальченко. Однак новим головою облдержадміністрації призначено не його, а нафтового магната Е. Зейналова, який ніколи не підтримував українську національну ідею. А він, в свою чергу, призначив головою Петровської РДА колишнього працівника МВС Б. Логвинова, який скомпрометував себе здирництвом та зловживанням службовим становищем. Головою Олександрівської РДА став Володимир Котошенко – партнер Зейналова по бізнесу і його родич, який відверто сказав, що не належить до жодної партії, а є менеджером, тобто працює на того, хто більше заплатить.

Такі керівники ігнорують патріотично налаштованих місцевих лідерів, не бажають спілкуватися з політичними партіями та громадськими організаціями, що були рушійною силою революції, завдяки якій оті керівники і прийшли до влади. Про це сьогодні говорить вся Україна, та, на жаль, її Президент не чує голосу свого народу.

Даремно намагається Президент подолати економічні труднощі в країні лише ринковими методами. Після вирішення одних економічних проблем, негайно поставатимуть інші, викликані саботажницькими антидержавницькими діями кучмівських чиновників, яких Ющенко залишив на державних посадах.

А тим часом усі проблеми, що стоять перед Україною, можуть бути вирішені в дуже короткий термін. Треба тільки, щоб на всіх щаблях державної влади діяли справжні патріоти.

Всі оті сміховинні баєчки, що, мовляв, старі чиновники є професіоналами, а патріоти не впораються з владою, розраховані на те, щоб зберегти стару структуру, яка сподівається на реванш.

Якщо Віктор Ющенко вчасно не усвідомить, що завдяки його неефективній кадровій політиці по всій Україні створені форпости Медведчука та Януковича, і не вживе належних заходів, то старе чиновництво сформує в парламенті свою більшість, а це не лише буде тяжким ударом по авторитету Віктора Андрійовича, а й по майбутньому нашої держави.

Отже, справжні патріоти України – націоналісти – мають допомогти Президенту якомога швидше позбутися політичної сліпоти. Щоб виконати цю свою доленосну місію, маємо докласти всіх зусиль для якомога інтенсивнішого якісного і кількісного зростання націоналістичного руху. Необхідно подбати про те, щоб серед радників і порадників не було людей, які ще й досі не пройшли політичного лікнепу і не розуміють, що лише український націоналізм був і буде рятівною силою українського народу.

Митрат о. Анатолій Микитенко,
с. Протопопівка,
Кіровоградська область

ХТО ЗГАДАЄ ПРО БЕЗРОБІТНИХ?

Газету вашу читаю ще з президентських перегонів. Люди все пишуть і пишуть про наболіле, а толку ніякого. І не знаєш, де шукати тих нещасних Правду і Справедливість.

Виходить, поміняли шило на мило. А який був щасливий народ, коли 23 січня приймав присягу дорогий всім Ющенко, а що тепер? До влади прийшли нові олігархи. Бандити в тюрмах не сидять. Чесних людей зробили дурнями і навіть до якихось малесеньких посад не допускають. Ну хай би це було в центральній чи східній Україні, а то ж і на західній те саме: суцільна брехня, демократією і не пахне. В пошані колишні прибічники Януковича, вони ж бо, виявляється, фахівці. А ми хочемо бачити при владі не байдужих до ближнього справжніх господарів. Але, мабуть, цього не буде ніколи.

Чудово написав В. Власик з Криму „Обіцянки треба виконувати – життя минає і чекати ніколи... кожна прогаяна година працює на ворога". А чому цього не розуміє нова влада? Може, просто не хоче розуміти?

Хотілося б через вашу газету з'ясувати ще одне запитання. Воно стосується нашого земляка, пана міністра МВС Ю. Луценка. Ми бачимо його заслуги, радіємо його чесності, але чи справедливо, що у нас в Дубно тесть Луценка, кум голови райдержадміністрації, незаконно, як вважають більшість дубенчан, зайняв кабінет в райдержадміністрації, і це в 65-річному віці, будучи вже на пенсії? Просто сміх і гріх.

А що стосується працюючих пенсіонерів, особливо вчителів та лікарів, то це також нечесно. Ну який з нього лікар чи вчитель у 70 років? Має бути якийсь віковий бар'єр. До речі, можна зменшити таким чином безробіття.

Я є членом партії „Батьківщина". З вересня 2002 р. я вела агітацію за Ющенка. Була заступником голови 13-ої дільниці 157-го округу, відвойовувала кожен „недійсний" бюлетень за Ющенка. Було, повірте, нелегко. Упродовж 9 років за старої влади я була безробітною, але і в нової влади роботи не заробила... А наш дорогий Президент навіть словом не згадає нас – активних учасників Помаранчевої революції, а саме: безробітних.

Ніна Сабада,
м. Дубно

нація і держава
28.06 – 4.07. 2005 р.

ПОЛІТИЧНА ГАРЯЧКА ВЧОРАШНІХ

ХТО ПОВИНЕН ВИПРАВДОВУВАТИСЯ?

Слобідське українське козацтво на Харківщині визнало гетьмана Івана Мазепу національним героєм України і ухвалило рішення встановити Мазепі пам'ятник.

Для Харківщини з її кушнарьовими це справді непересічна подія. В умовах постійних масованих наклепів на найкращі сторінки національної історії місцеве козацтво таки ж розібралося, де правда, а де злісна брехня й антиукраїнська пропаганда. Мазепа ніколи не зраджував Україну, а бути відданим іншій країні, іншому народові, чужим, а не своїм, – то доля раба. Навіть Пушкін, який на замовлення російського імператора написав поему „Полтава", вклав у вуста українського гетьмана такі правдиві слова:
И знамя вольности кровавой
Я поднимаю на Петра.

З повагою ставився до Мазепи російський поет-декабрист Кондратій Рилєєв, який вбачав у ньому великого борця за свободу:
Смело, дружно, за Мазепой
На мечи и на огонь!

Але зовсім по-іншому ставляться до Мазепи в державних структурах Харківської області (навіть без Кушнарьова!). Коли слобідські козаки звернулися зі своєю пропозицією щодо пам'ятника гетьману до державної адміністрації, там заявили, що нехай вони спочатку принесуть довідку з Академії наук, що Мазепа був позитивним персонажем української історії. А тоді українські(!?) чиновники, можливо, розглянуть.

Дива та й годі! Скрізь у Харкові бовваніють різноманітні кати українського народу: леніни, свердлови, артеми, дзержинські та інші червонопрапорні злочинці, окупанти, вбивці. Чомусь ніхто не вимагає щодо них ніяких довідок. Таке є можливим тому, що Україна ще й досі не належить українцям, усілякі українofненависники керують нашою державою, а в деяких регіонах установили антиукраїнську диктатуру. Вони диктують українцям, що таке добре і що таке зле, хто в Україні герой, а хто – зрадник, кого треба славити, а кого проклинати. Саме вони, за потурання в тому числі й нинішньої помаранчевої влади, нав'язали такий порядок, коли ті люди, які віддали здоров'я, усе своє життя Україні, мають виправдовуватися як злочинці, а ті, хто доклав усіх зусиль, щоб вільної України не було, почуваються у нас героями. Той, хто був проти України, хоче змусити виправдовуватися того, хто був за неї. Деякі особливо нахабні комуністи вимагають, щоби ветерани ОУН-УПА вибачилися за те, що воювали за волю України. Це знайомий московський стиль, адже нині Москва вимагає, щоб Україна перепросила за те, що російські нафтоспекулянти взяли її за горло, організувавши бензинову кризу.

Те, що сталося на Харківщині, показує – наша держава вже 14 років стоїть на голові. До речі, по експертизу харківські чиновники звернулися до такого собі професора кафедри історії Росії(?!) Духопєльникова, який пояснив, чому не можна ставити пам'ятника гетьману Мазепі, мовляв, слобідське козацтво на початку XVIII ст. гетьману України не підпорядковувалося. Це не гірше за професора знають сучасні слобідські козаки, але ж вони вимагають пам'ятника не козацькому ватажку, а національному герою усієї України. Так, тоді, у XVIII ст., Україна була поділена імперією, але дехто хоче відродити цей поділ нині. Не вийде!

Євген Степанюк

ЯКБИ ЗНАВ…

Побачив по телевізору обурення Леоніда Кравчука, його глибоку образу на уряд Ющенка-Тимошенко з приводу "полювання на відьом".

Для мене Кравчук колись був за кумира, і мені тепер його дуже шкода. Боляче дивитись на його деградацію, коли він сам себе викреслює з історії, спускається в „каналізаційний люк".

Тож треба дожитися до того, щоб разом сідати з Н. Вітренко, побиватись усім серцем за Шуфрича та Прошкуратову. Коли Кравчук засвітився довіреною особою на біг-бордах Януковича, я зразу сказав своїм друзям: "Хлопці, Янукович програв." Чому? Кравчук програв в 1994 р., програв з Суркісом 1998 р., програє і тепер. Його ненавидять комуністи і не поважають праві. Народ розуміє, що Суркіса і Януковича Кравчук підтримував за гроші. Його падіння через гроші почалося ще з Кудюкіна. Життєвий принцип Кравчука: гроші, влада, гроші.

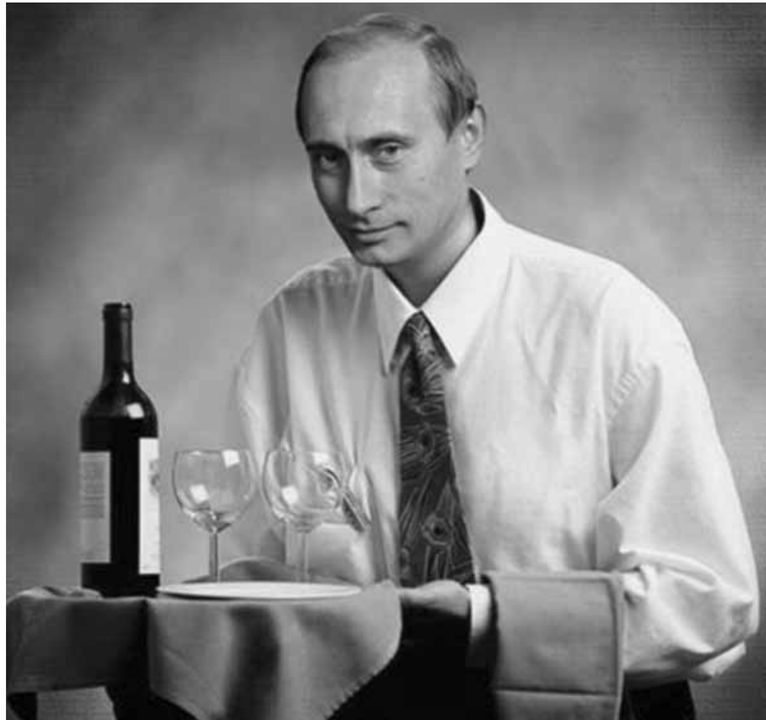
За кучмівського режиму Кравчук почував себе як риба у воді, йому було байдуже, що це антинародний, антиукраїнський режим. Тоді на знак протесту він не кричав, що "краще відрізав би собі руку, ніж підписав би Біловезьку угоду". Де були його викривальні обурення та істерика у дні мукачівських виборів, донецького шабашу? Аж надто вибіркова принциповість!

Л. Кравчук: «Якби знав»... Мал. А. Василенка.

То, може, справа не в політичній сваволі нової влади, а в політичній гарячці вчорашніх, що так неприховано прагнуть реваншу? Прогноз майбутніх виборів гарантує: якщо Кравчук увійде в п'ятірку СДПУ(о) – есдеки з тріском вибори програють.

Г. Ковальчук, член КУН, м. Кіровоград

У буфеті міжнародного потягу „Москва-Варшава" ми з товаришем вечеряли якоюсь солянкою, що мені було співзвучним з соляркою, а бармен настирливо тицьнув нам горілку: "саму лучшую в Росії – „путінку". Здивований назвою, я запитався, що воно за рослина – "путінка", з якої виробляють цю горілку? І бармен пояснив, що назву утворено не від сировини, бо такої не існує, а від прізвища президента Путіна.

НЕ ПИЙТЕ „ПУТІНКУ"…

Ніби нічого дивного, є ж горілка "Смірнов" (тільки той Смірнов не був президентом Росії). Куштуючи путінську "путінку", пригадав один афоризм В. Путіна про методи впливу на людину (цитую з пам'яті): „Є три способи впливати на людину: шантаж, горілка і загроза вбивства". І все стало на свої місця... Згадалося путінське святкування в Москві 60-річчя "побєди" та неформальне засідання президентів країн т.зв. СНД, на якому наш президент підписав (зовсім формально) акт про вступ України в ЄЕП, що треба записати як перемогу... Путіна над Україною. А щодо правди про "перемогу Росії у ВОВ", якою так вихвалявся Путін і за яку так хвалив Росію під час того святкування, то, справді, у Другій світовій війні переможцями були США і Росія, остання в політичному вимірі – загарбала великі простори в Азії і підпорядкувала своїм впливам Центральну Європу та продовжила підготовку світової революції в світі.

І що з того вийшло? Мільйони людських жертв. А що скористав з перемоги московський народ і всі інші народи колишнього СССР? Говорить ветеран війни, орденоносець перед камерою чужого кореспондента: „Ми справді визволили і помагали народам і людям в роки війни, та той світ так змінився і пішов вперед, що постає питання: за що ми воювали? Хоча треба визнати, багатьом ветеранам, яких звезли на святкування до Москви, видали нову уніформу, іншим холодильник або мобільний телефон чи грошову премію... Тільки чому я 60 років по війні не можу цього купити за свою пенсію, як ведеться в усьому світі?"

Це правда, якої Путін не сказав.

Ще Путін на неформальному засіданні СНД і на урочистій академії пояснював, за що боровся русский народ і народи СССР: „За родную землю, за свою свободу, за право родного языка і право жить на родной землє".

Треба позичити очі "у когось", щоб таке сказати перед представниками незалежних вже держав, колишніх республік СРСР. То ж, власне, після "перемоги" настала повальна мовна росіянізація й офіційне витиснення національних мов з державного і громадського життя; то ж після „перемоги" мільйони українців-„переможців" було виселено з рідної землі, тисячі арештовано і розстріляно. Цієї правди Путін також не сказав...

Ще говорилось, що Червона армія визволила від німців табори смерті – Аушвіц, Майданек та інші. Це правда. Але правдою є й те, що в усіх німецьких таборах НКВД відразу створив свої табори, де ув'язнювали, замучували не тільки нацистських злочинців, а передовсім колишніх радянських військовополонених, польських самостійницьких діячів і в'язнів німецьких кацетів різних народів тільки за те, що вони були патріотами своєї батьківщини... Цієї правди Путін теж не відкрив. А двох правд, як кажуть, не буває.

Ще Путін заявив, що Сталін не був нацистом, хоч насправді він ним був, бо його злочини перевищують всі злочини нацистів і всіх тиранів світу разом узятих. Чи є в Росії хоч одна сім'я, якої не досягнув сталінський терор? А в Україні? На визначення, ким був Сталін, мабуть, нема ще в людській мові відповідного слова. Хоч пан Шредер сказав, що Росія мала мудрих царів і володарів, але напившись "путінки" можна наговорити всяких небилиць і, на догоду шредерам, не впустити на святкову трибуну президента Білорусі Лукашенка. А ще можна погніватись на президента Польщі, якого ще так недавно називали другом Путіна, за те, що Кваснєвський, не пивши "путінки", сказав, що для Польщі краще бачити Росію без України, ніж з Україною. Зрештою, вже давно покійний Є. Гедройц нагадував полякам, що стосунки Польщі з Росією мусять бути найкращі, але не коштом України (Гедройц також не пив "путінки"). Добре, що поляки починають розуміти Україну і її стратегічне значення в Європі. Жаль, що український Президент досі не второпав цього.

Ось такі-то думки мені прийшли, як випив московської "путінки"...

Степан Семенюк, Польща

БЛЕШНЯ В ЕФІРІ!

Не обтяжуймо себе мріями. Негативний бренд попереднього п'ятнадцятиріччя - «заповідник для наперсточників» - не зник! Тепер шахрайчики обдирають не купку роззяв на вокзалі, а всі регіони, досяжні для телебачення.

Ось холена євродівиця на вашому телеекрані починає опівнічну гру–блешню на вгадування: скомпонуєте з розсипаних літер слово - і купюри ваші. Вона ними вертітиме не раз перед вашим носом. Набирайте ж безкоштовно, як запевняє ведуча, №8-900-117-5555, повідомте відгадку і одержите виграш.

Все чесно! Ввічливий голос в автоматичному режимі запевняє, що ваш дзвінок зафіксовано, оператори, мовляв, вам зателефонують, майте при собі номер паспорта й ідентифікаційний код!

І от ви відгадали те словечко, і телефонуєте. Вас «стимулюють» - якщо не хочете грати, покладіть слухавку. Це психологічний прийом, принизливий для чесного роззяви, але пастку ще не розкрито. Тут уже називають ціну дзвінка. Кому вірити – ведучій чи автомату? Треба кинути цю справу, не зволікаючи. Зволікати починають тепер на іншому кінці дроту, і більшість наївняків збагнуть це трохи пізніше.

Купюри в руках ведучої шарудять усе звабливіше. Все більше телефонних контактів накопичує євродіва... Все більше обіцянок вам – зафіксовано, чекайте. І все довші паузи, коли ви могли б почути відповідь, а її нема. І не буде!

Натомість наступного вечора з вами заговорять в автоматичному ж таки режимі й повідомлять: у зв'язку з вашою участю у телерозвагах ваша заборгованість фірмі УТЕЛ становить (цифра вражаюча, і тим більша, чим довше довірливий абонент спілкувався з бездушними автоматами).

Шкода, що все це відбувалося на нашинському п'ятому каналі, без якого сьогодні жоден українець не вважає себе повноцінно поінформованим.

Якщо вже вам, друзі-п'ятиканальці, такі непереливки з грошвою, то, запевняю, що я, та й не один я, а увесь Майдан, віддасть на ваш рахунок оті сорок дев'ять гривень, які мені «шиють» утельці.

Чи все юридично виважено в цих ефірних іграх? Непогано було б почути відповідь прокуратури столиці, якщо, звичайно, і її дітки спокусилися на ці розваги. Бо попередження, що це не для дітей, лише розпалює їхній захват. Прикро, панове.

Борис Боярець

ГЕТЬ ПЛЯМИ БІЛЬШОВИЦЬКИХ ТОПОНІМІВ!

У нас, у Здолбунівському районі, що на Рівненщині, вийшов з друку красивий телефонний довідник. Гортаючи його сторінки, з болем доводиться констатувати: українцям Здолбунівщини й досі доводиться мешкати на вулицях, назви яких нагадують часи більшовицько-московського тоталітаризму.

Вулиць Леніна, Сталіна, на щастя, вже не має, бо вони ріжуть вухо буржуазії будь-якої національності. Інша справа – вулиці Жовтнева, Радянська, Колгоспна...

Безповоротно пішли в небуття комуністична партія і її резерв та помічник – комсомол. А от вулиця Комсомольська у селі Богдашів і досі нагадує сучасним приблудам про їхню юність.

Вулиці Суворова, Кутузова, Миколи Островського, Чапаєва, Ватутіна нагадують нам про царських та сталінських полководців, які нещадно нищили все українське.

Є в колишньому районному центрі Мізоч вулиця Приходька. Це той московський „партизан", який був членом банди „Павла Зіберта" (Миколи Кузнєцова). Більшовицька пропаганда розпускала небилиці про „легендарного" головоріза Кузнєцова, який ретельно і досить успішно тероризував українське населення, звісно, за попередньою угодою з німецькими карателями. Після того як Приходько кинув гранату під мотоцикл, в якому їхали двоє німців, було спалено півсела. А комуно-радянська влада на відзнаку того „подвигу" не тільки назвала вулицю іменем „героя", а ще й пам'ятник на його честь поставила. Ганьба!

А тим часом в нашій історії є багато справді славних сторінок і героїв. Досі ще серед назв вулиць Здолбунівщини надибуємо „40-річчя Жовтня", „50-річчя Жовтня". Давно вже пора очиститися від цього бруду. Натомість, коли торік виповнилося 75 років ОУН, промосковська влада нічого не зробила, щоб хоч одну вулицю перейменувати на честь ювілею славної організації.

21 листопада 1943 р. в селі Будераж відбулася подія, яка назавжди увійшла в історію нашого краю. Це перша Конференція поневолених народів Сходу Європи та Азії. В її роботі взяли участь 39 делегатів, які представляли 13 народів. Конференцію організували провід ОУН та командування УПА. Було прийнято низку важливих документів, зокрема відозви до поневолених народів Східної Європи та Азії, звернення до радянських партизан із закликом до спільної боротьби проти тоталітарних режимів – і більшовицького, і фашистського.

Саме в Будеражі був започаткований Антибільшовицький Блок Народів, який очолив Ярослав Стецько. Його дружина, славна Слава Стецько відвідала село в 1997 р. з нагоди 55-ої річниці АБН.

Так і хочеться вигукнути: які величні події, які славні люди творили на нашій землі історію! Хіба не пора вже на їхню честь називати наші вулиці?

Серед членів Конгресу Українських Націоналістів Здолбунівщини є люди, які зі зброєю боролися проти поневолювачів, страждали в більшовицьких катівнях. Це колишні вояки УПА: Марія Страханюк, Людмила Погонюк, Володимир Матвійчук, Володимир Расік, Василь Душний та його дружина Ольга, Олексій Поліщук, Василь Шерстюк та багато інших. Наше завдання – увічнити імена справжніх героїв України і стерти з лица нашої землі плями більшовицько-московських топонімів.

П. Омелянюк,
голова Здолбунівської РО КУН

УКРАЇНІ – УКРАЇНСЬКЕ ОБЛИЧЧЯ

ЧИЄ СЕРЦЕ Б'ЄТЬСЯ В ЗАПОРІЖЖІ?

В газеті „Запорозька Січ" надруковано статтю А. Буділки „Серце Олександрівська б'ється в Жовтневому районі", в якій мова йде про те, що голова Жовтневої райради Петро Зубков запропонував перейменувати цей район на Олександрівський. Бо, мовляв, давня назва м. Запоріжжя була Олександрівськ.

Мене, корінного жителя Запоріжжя, ця пропозиція вкрай обурила. На землі запорозької вольниці, столиці козацької республіки пропонується увічнити ім'я ще одного душителя України, генерал-фельдмаршала Російської імперії Олександра Голіцина, командира Першої південної армії, на честь якого в 1770 р. був заснований форт Олександрівськ, потім перейменований на Запоріжжя.

Запоріжжя й так на 90% зросифіковане, буцімто це задвірок Російської імперії. Його топоніміка повниться іменами неукраїнців: головний проспект міста – імені Леніна, район Леніна, площа Леніна, Дніпрогес Леніна, острів Леніна, вулиці - Горького, Дзержинського, Свердлова, Кірова, Войкова, Тургенєва, Добролюбова...

А де ж твої імена, Україно моя? Чому шануєш чужинців і ігноруєш своїх славних синів, оспіваних у думах і піснях народних: Вишневецького, Дорошенків, Мазепи, Богуна, Сірка, Чечеля, Виговського, Гордієнка, Петлюри, Бандери?.. Так не довго дійти до того, що святиню України острів Хортицю перейменують на острів Потьомкіна, бо Катерина II за „заслуги" в закріпаченні України, руйнації Запорозької Січі, довічному ув'язненні кошового отамана Петра Калнишевського подарувала цей острів своєму фавориту.

Але, справді, Україна – не Росія! В Запоріжжі б'ється не російське, а українське козацьке серце! Про це не слід забувати!

В'ячеслав Кіріян,
м. Запоріжжя

І НА ПОДОЛІ СОВКОВІ НАЗВИ…

Я давно мешкаю в Києві, але родом з Поділля, з Хмельницького. І хоч вважаю себе киянином, а серце хоче додому, і тому завжди цікавлюся: що там, в рідному місті. Не подобається мені, що місцева влада Хмельниччини ніяк не може змінити назви вулиць та площ міста. Лише зникли Леніна та Фрунзе. А решта, як в часи союзу, - всі ті самі: маршала Жукова, Щорса, Дзержинського, багато інших вулиць і площ з комуністично-російськими назвами.

А ось українських зовсім мало. Взагалі немає вул. С. Бандери (а в сусідніх Рівному і Тернополі - це центральні проспекти). Де вулиці Петлюри, Шухевича, короля Данила Галицького?

Чому б не перейменувати площу Героїв Сталінграда на площу Героїв УПА, а Червоноармійську - на Січових стрільців? Не з'явилося й вулиці Івана Павла II, духовного лідера світу, який молився за нас, коли ми стояли на Майдані, і в якого третина крові українська. Зате є імена атеїстів-українonенависників, які нищили греко-католицьку та українську православну церкви.

Не увічнено імен українських героїв, які поклали життя за Україну.

Зате красуються на стінах прізвища тих, хто давав накази нищити Україну, її народ, віру. А вже пройшло 15 років Незалежності!

Я прошу всіх депутатів від КУН, які працюють в Хмельницькій міськраді, підняти це питання негайно і очистити місто від совкових назв.

Аналогічно в Кам'янець-Подільському, Шепетівці, Славуті та інших містах і селах Хмельниччини.

Тарас Савик,
м. Київ

ДОНЕЦЬКУ – МАЙДАН РЕВОЛЮЦІЇ!

У столиці шахтарського краю за пам'ятником Великому Кобзареві є майдан, який носить назву жовтневого перевороту в Петрограді. На площі Октябрьській я вперше стояла зі своїми учнями в пікеті у вересні 1990 року – комуністи закривали нашу першу в Донецьку українську школу. На цьому майдані стояли колони страйкарів з шахт і заводів у квітні 1991-го - вимагали повної незалежності України від СРСР.

А 10 лютого 2005 року, вперше під прапорами батьківської крові і землі, прапорами Конгресу Українських Націоналістів, донецькі революціонери зустрічали Президента Віктора Ющенка. Його охорона, яка і КАМаз, і танк зупинити впорається, була відтіснена колишніми політв'язнями та студентами. Хтось цілував нашого Віктора, хтось обнімав його, тис руки... У Віктора на очах сльози... Чи могли колись Горбачов, Кравчук, Кучма очікувати такої зустрічі в нашому краї? То чому ж ми й досі не скинемо й не розтрощимо табличок зі старими назвами? Що може відчувати вдова шахтаря з малими сиротами, батька яких "октябрята" змусили працювати й вмерти в загазованій шахті? Вона ж і поховати його не може - він лежатиме вічно у вибої.

А про що думає інтелігент біля пам'ятника Леніну, стоячи на однойменній з пам'ятником площі, адже онук юзівського лікаря Бланка називав нашу еліту "г....."?

Усі ці Дзержинські, Постишеви, Петровські, маршали Жукови несли на нашу землю лише смерть. Чому ж сьогодні ми ходимо по Кремльовському проспекту і вулиці Диктатури?

Треба, не вагаючись, перейменувати Октябрьську площу на майдан Революції, площу Дзержинського – на майдан Жертв червоного терору, площу Леніна - на майдан Василя Стуса. А пам'ятники катам стягнути до краєзнавчого музею – онуки не повинні забувати історію. Хто її забуває, той приречений на повторення минулого. Ніхто окрім нас, мазепинців–бандерівців, цього не зробить. Тому закликаю всіх, хто вірить у зміни на Донбасі, не припускатись помилок 1991 року, не сидіти в запічку й не чекати з моря погоди.

Валентина Жмура,
м. Донецьк

ЩО СВЯТКУЄМО?

28 червня виповнилося 9 років з дня прийняття Конституції України. Цей день вважається національним святом. Освічені та досвідчені фахівці стверджують, що наша Конституція – найкраща в Європі.

Сперечатись не будемо – ми, як завжди, „попереду Землі всієї". Найпершою нашою Конституцією була Ярославова „Руська правда", якій вже майже тисяча літ. 300 років минуло, як Пилип Орлик створив для неіснуючої як держава України Конституцію, визнану чи не найпершою в Європі. Але написана вона була „в стіл", на перспективу. Вірилось славному сподвижнику гетьмана І. Мазепи в невідворотність здобуття Україною державності.

Літнього червневого ранку 1996 року, після т.зв. „конституційної ночі" п'ята сесія Верховної Ради України „розродилася" поважним та амбіційним актом - Основним Законом України. Прийняття Конституції з великою радістю зустріли присутні в стінах Верховної Ради. Та ось за радісним галасом „дитину" забули „поплескати по сідничках", щоб реанімувати. Отже, пішов десятий рік, як лежить неборака та ніяк не почне дихати. Адже все, що в найкращий спосіб задекларовано в Основному Законі нашої держави, не те що б далеко було від нас, а просто-таки намертво ізольовано від спроб впровадження в життя, застосування в дію.

Одній, мізерній частині населення, Основний Закон ні до чого. Гроші – їхній основний закон та сенс життя. Інша, переважна частина українців, віддалена від конституційних засад великим муром бюрократії та цинізму державних мужів, яких ні „помаранчева" хвиля не змила, ні жоден дихлофос не зжене з насиджених білякоритних місць, бо їхній закон – пристосуванство.

І, насамкінець, ще чимала частина наших, на жаль, земляків з піною на язиці верещить, що Конституція наша погана і її потрібно якнайшвидше змінити. Вони, хитро та підступно використавши політичну кризу і небезпеку можливого кровопролиття, змусили Верховну Раду прийняти рішення про конституційну реформу в фарисейський спосіб, т.зв. пакетом.

Не розумію, чому конче потрібно змінювати те, що жодного разу не застосовувалось на практиці, в житті. Так і кортить запитати прихильників змін: а існуючі конституційні норми застосовувати не пробували? Таки спробуйте. Хоча вам, ортодоксам-прокучмістам, нічого не доведеш.

І боляче дивитись, як чималий відсоток депутатів нашого парламенту, тих, хто повинен міцно стояти на засадах Основного Закону держави, нехтуючи його (Закон) та її (Державу),вперто і демонстративно зраджують Україну та її Конституцію.

Хочеться поставити кілька запитань (та щоб вони не були риторичними): чи довго ще Україна буде своєрідним чистилищем Європи? Чи довго ще ми будемо святкувати дати поневолень нашого народу, геноциду проти нас, українців? Чи личить святкувати дні народження мертвонароджених?

Назар Обідзінський,
член КУН, м. Черкаси

нація і держава
5.07 – 18.07. 2005 р.

 ПРОГРАМА ДІЙ

ЯК НАМ УКРАЇНІЗУВАТИ УКРАЇНЦІВ

У 1993 році начальнику Соціально-психологічної служби Збройних сил України В. Муляві, було запропановано Університетом Менеджменту Махаріші (Нідерланди) програму досягнення стабільності й злагоди в суспільстві для її впровадження в Збройних силах України.

Мова йшла про „Технологію єдиного поля Махаріші", конкретизовану в програмах ТМ (Трансцендентальної медитації) та програми ТМ-Сідхі (сідхі у перекладі з санскриту означає досконалість). Ці програми є квінтесенцією досягнення ведичного знання і культури, коріння та витоки якої знаходяться в Україні. Тоді ж В. С. Мулява попросив мене спробувати віднайти більш глибокі зв'язки між ведичним знанням Махаріші Махеш Йогі про „єдине поле" і „природній закон" та нашою живою українською реальністю, українськими звичаями і традиціями, українським національним світоглядом, ментальністю українського народу.

За останні роки народилася концепція, яка і пропонується для ознайомлення широкому загалові. Варто також зазначити, що сама концепція була представлена та неодноразово обговорювалася на засіданнях читацького клубу журналу «Перехід-IV». Обговорення викликало жвавий інтерес та створило позитивний імпульс у суспільстві.

Питання ставиться саме так:
не українізація України, а українізація українців, яких в Україні понад 80%. При цьому йдеться про українізацію українців у всьому світі, а не тільки в Україні. Починаючи з тих, хто вже є носієм мови. Але навіть якщо українці не володіють українською мовою, то на генетичному рівні все одно несуть у собі українську вібрацію і легко відгукуються на звучання рідної мови. Що реально можна зробити? Подивімося навколо: мовний пресинг — майже в усіх сферах життя. Тому повернення українців до природного закону своєї землі потребує певних зусиль. Щоб полегшити персональне й колективне оздоровлення, головне — почати із себе і переконувати інших власним позитивним прикладом.

Нижче пропонуємо вам Програму, виконання якої дасть максимальну свободу і духовну та інтелектуальну розкутість кожному з її учасників. Запропонована Програма складається з мінімального набору найнеобхідніших правил. З іншого боку, мінімальна кількість принципів і правил повинна свято виконуватися і бути найвищою цінністю в усвідомленні її учасника — нового світового українця. Лише за таких умов вона справді працюватиме.

Програма передбачає
швидке розгортання, проте головне в ній не кількість, а якість кожного з учасників. Слід також пам'ятати принцип найменшої дії: мінімальними зусиллями досягати максимального результату. Позаяк у гру вступають квантові ефекти на рівні когерентного поля, то досить незначна, але максимально взаємоузгоджена група людей зможе зробити те, що не під силу ані грошам, ані владі, ані будь-якій іншій силі, що діє з грубого поверхневого рівня!

Одним з технологічних моментів є особистий приклад і конкретна персональна робота з людьми. Бо тільки так, у спілкуванні, когерентний квантовий каркас нашої нації матиме змогу щоразу отримувати потужне підживлення квантами енергії, що народжуються при такому спілкуванні.

Чому саме тепер
стає можливим застосування цієї технології, а раніше вона, можливо, не була б такою ефективною? Бо саме у наш час відбувається народження і становлення шостого всепланетарного квантового фундаментального рівня буття (КФРБ) ноосфери як цілісної самосвідомої істоти (попередніми квантовими рівнями є атомне ядро, атом, молекула, живий організм і народ як біосоціальний організм). Зазначений чинник дозволяє навести лад на окремо взятій території, швидко привести її у відповідність до її Природного Закону. Для України це означає українізувати українців. Надзвичайно сприятливим чинником є те, що шостий КФРБ відноситься до п'ятого рівня, яким є мовне когерентне поле, як несуча частота радіохвилі до інформаційної частоти хвилі передачі. Аналогія дуже проста і абсолютно точна.

Програма складається
з трьох рівнів:
1. Індивідуального пасивно-активного.
2. Індивідуального активного.
3. Колективного активного.

Основою першого індивідуального рівня є світоглядність. Це одразу ж робить кожного неофіта Програми творчо-активним і підключеним до колективного джерела пасіонарності світового українства. По-перше, усвідомлення себе підключеним до всесвітнього квантового енергетичного каркаса світового українства на порядок підвищує енергетичний та вольовий статус людини, яка активно приймає Програму. По-друге, до цього ж веде усвідомлення себе у ланцюзі цілісної єдності багатьох поколінь наших пращурів, які протягом більше ніж 7 тисяч років проживали на нашій землі і спілкувалися мовою, яка вкрай мало змінилася від тих давніх часів до наших днів. Ці два моменти дають базу усього подальшого розгортання.

Найперша і найбільша увага приділяється свідомості людини. Бо світоглядність є ключовою, і з неї все починається. Ми маємо унікальну можливість активізувати шостий фундаментальний рівень, оскільки українці розселені по всій планеті, охоплюючи її з усіх сторін. У нас вже існує ця структура когерентного мовного каркаса, що робить нас планетарною нацією. За досить короткий термін цю структуру можна оживити, і тоді вона зможе оживити всі попередні. Ми скаржимося, що у нас "немає сала і немає хліба", а потрібно зрозуміти, що причина в тому, що у нас "немає клепки", бо ми не розмовляємо нашою мовою, тому не маємо при цьому підтримки Природного Закону.

Отже, з чого почати?

Індивідуальний пасивно-активний рівень
На цьому рівні людина активна щодо самої себе, але поки пасивна щодо інших. Кожен нехай почне з себе і створить навколо україномовне середовище. Для цього пропонуються чотири прості правила:

1. На території України розмовляй сам лише українською мовою.

2. Спілкуючись із етнічними українцями та громадянами України, в жодному разі не переходь на будь-яку іншу мову, навіть якщо твій співрозмовник намагається навернути тебе на це. (Винятки з цього правила будуть наведені нижче.)

3. Читай, слухай, дивись, сприймай інформацію українською мовою. Створи навколо себе українську ауру. Знай, що сила твого духу прямо пропорційно залежить від твоєї чистоти і глибини занурення в україномовний егрегор світового українства. У цьому разі ти не лише збережеш чистоту і силу української аури, але й зробиш свій внесок у збільшення сили українського мовного поля.

4. Активно шукай україномовні джерела: засоби масової інформації, аудіо- та відеопродукцію, художню та іншу літературу, україномовне комп'ютерне забезпечення. У випадку відсутності тієї чи іншої інформації в українському виконанні, потрібно її створити. Те ж саме стосується і створення термінології.

Індивідуальний активний рівень
Він передбачає активне залучення до Програми інших людей і дає потужну підтримку тому, хто це робить. Учасник Програми широко пропагує все, що пов'язано з Програмою. Годяться будь-які засоби — від індивідуальних розмов до масових презентацій. Можна починати розповідати іншим про Програму, перебуваючи й на першому рівні. Справжня дія почнеться тоді, коли учасник знайде трьох людей, які захочуть самі активно включитися в Програму. В цьому разі учаснику Програми треба буде передати новоприбулим весь свій досвід та вміння. Іншими словами, треба підготувати трьох вчителів, кожен із яких, у свою чергу, теж підготує трьох наступних людей.

У Євангелії Христос говорить: «Де двоє-троє зібрані в ім'я моє, там Я посеред них». Отже, троє в ім'я Христа, а четвертий - Він сам. Аналогічно і в нашому випадку: створюється самоузгоджена структура з чотирьох осіб із засновником групи всередині. Четвірка – це мінімальна група, яка не потребує лідера, цілком мобільна й самоорганізована. Створена таким чином група починає діяти як потужний когерентний каркас. Одразу ж починає проявлятися польовий ефект. Далі дія посилюється – кожен із трійки створює свою групу другого рівня. Тоді один знаходиться ніби всередині, а навколо нього – дванадцять.

Колективний активний рівень
Він передбачає створення такої групи з дванадцяти у трьох або навіть чотирьох середовищах:

Перше середовище — власна родина або ширше — рід.

Друге — середовище проживання — сусіди.

Третє — місце роботи — колеги по роботі.

Четверте — друзі та знайомі.

Формування такої мережі стане основою організації духовної еліти. Саме здатність людини прийняти, а потім і активно включитися у Програму, свято і непорушно дотримуючись принципів, стане одним із критеріїв переходу людини у новий статус — статус світового українця. При цьому як ніколи проявляться такі якості, як воля, принциповість, мудрість, розширена самосвідомість. І це стане аналогом природного добору в еволюційному процесі формування нової спільноти.

Особливо слід зазначити, що запропонована Програма працюватиме й дасть відчутний ефект лише в тому випадку, коли буде прийматися добровільно та цілком свідомо, інакше годі й сподіватися на будь-який суттєвий поступ. Тому побоювання щодо

нація і держава
5.07 – 18.07. 2005 р.

чергової спроби насильницької українізації, які можуть виникнути в людини при ознайомленні з програмою, є абсолютно безпідставними.

Винятки з правил і принципів першого рівня.

Правило зміни мови використовується при перетині кордонів. Щойно перетнув державний кордон і в'їхав в Україну, одразу ж потрібно переходити на українську мову. Хочеш говорити російською або будь-якою іншою мовою – поїдь за кордон, в Росію чи в будь-яку іншу країну. Можеш робити це так часто, як це тобі заманеться, не порушуючи при цьому добровільно взятих на себе мовних зобов'язань при перебуванні на українській землі.

Ще одним винятком є процес вивчення іноземної мови. Крім того, винятком є: читання шедеврів світової літератури мовою оригіналу; спілкування з іноземцями, що перебувають в Україні як гості не більше трьох місяців, їхньою рідною мовою або будь-якою інтернаціональною мовою, яку вони розуміють.

Правила розмови з іноземцями.

Якщо іноземець, наприклад, росіянин, приїздить в Україну і перебуває тут менше ніж три місяці, то в особистій розмові з ним варто перейти на російську мову, оскільки це дасть тобі можливість мовної практики з носієм мови і дозволить відчути мовнокультурну ауру іншої нації, адже носій мови несе в собі чисті (не спотворені) вібрації своєї рідної мови.

Те саме варто зробити, коли ти спілкуєшся, наприклад, із групою росіян, які приїхали в Україну, і серед них немає жодного українця. Коли ж серед твоїх співрозмовників з'являється хоча б один українець, то одразу ж треба починати розмовляти українською з ним і також з усіма іншими, щоб подати гостям із Росії унікальну можливість долучитися до духовно-культурного скарбу нашої землі, яким є наша українська мова – потужний цілющий чинник для духу й тіла.

А чи зможемо скористатися ми, етнічні українці, цим цілющим джерелом?

Усе залежить від нас. Як від усіх разом, так і від кожного особисто. Тож нехай це станеться якомога швидше.

Включення в Програму може видатися важким для неофіта і, можливо, потребуватиме значних вольових зусиль. Тому для очищення своєї аури і підсвідомості від наслідків зомбування російськомовними джерелами інформації варто взагалі відмовитися від будь-яких контактів із ними хоча б на три-шість місяців. Зараз це вже і не так важко зробити. У Києві можна знайти україномовні газети та журнали. Треба просто регулярно і настирливо їх запитувати в усіх кіосках, на розкладках, у метро.

З іншого боку, на телебаченні, майже на всіх каналах, таких, як "1+1", "Інтер", "ІСТУ", "Новий канал" вже понад 50% художніх фільмів іноземного виробництва демонструються в українському перекладі. Тому майже ніколи не виникає ситуації, коли при ввімкненні телевізора не було б фільму з перекладом на українську мову. Тому правило таке: коли ти бачиш, що фільм іде з російським перекладом, то задля безпеки свого ж здоров'я одразу ж змінюй канал і шукай фільми українською. Те ж саме стосується і мережі ФМ радіостанцій. У Києві існує чудова радіостанція "Київ" на частоті 98 ФМ, де не почуєш жодної російськомовної пісні – весь пісенний репертуар розподіляється приблизно так: 50% українською і 50% англійською. Найкраща в усіх відношеннях мовна ситуація на третьому національному радіоканалі "Культура".

На завершення пропонуємо познайомитися з Концепцією глобального націоналізму.

Коли приїздиш в якусь країну, одразу ж потрібно приєднатися до Природного Закону цієї території, яким є мова країни. Тоді природа з квантового рівня почне тобі допомагати протягом усього часу твого перебування в іншій країні. У цьому сутність глобального націоналізму. Тому людина, що сповідує глобальний націоналізм, мислить набагато ширше і глибше за будь-якого інтернаціоналіста. Адже, по суті, інтернаціоналізм на практиці зводиться до шовінізму та до прихованої експансії своєї мови і цінностей, незалежно від локального Природного Закону кожної окремо взятої землі.

Врешті-решт, треба дотримуватися елементарної екології. Коли приїздиш на якусь територію на термін більше ніж один місяць, потрібно оволодіти місцевою мовою настільки, щоб можливо було спілкуватися нею в цій країні. Не потрібно забруднювати іншу землю своєю мовою, яка їй не властива, треба переходити на локальну мову. Це повинно стати правилом та ідеалом у спілкуванні між людьми в усьому світі. Коли людина приїздить на землю іншого народу, вона, по суті, стає націоналістом цієї землі. Наприклад, коли я їду до Франції, я стаю французьким націоналістом і розмовляю там виключно французькою мовою, коли їду до Сербії, то сербським, коли ж їду до Росії – стаю російським націоналістом, а коли повертаюся до України – українським.

З іншого боку, перехід на планетарний рівень призводить до того, що кожна нація має шанс стати планетарною. Українці мають велику діаспору у багатьох країнах світу. По суті, це перетворює українців на планетарну націю, бо мережа локальних україномовних громад, рівномірно розповсюджених навколо усієї земної кулі, охоплює її з усіх боків. А це формує нову якість. Тоді правила будуть такі: між собою українці діаспори розмовляють українською мовою, що підтримує світове когерентне поле всесвітнього українства, але, спілкуючись з представниками інших націй у країні свого проживання, вони повинні спілкуватися мовою міжнаціонального спілкування даної території, якою є мова корінної нації. І це, по суті, є альтернативний сценарій глобалізації. За такого підходу мовою міжнаціонального спілкування в Україні є українська.

P.S.

Програма пропонується всім громадянам України незалежно від расового та етнічного походження, які глибоко розуміють її, перейнялися ідеєю глобального націоналізму та зацікавленні у створенні в Україні цілісного і потужного національного когерентного поля.

Програма пропонує всім народам і націям, незалежно від країни їхнього проживання, створити і підтримувати на території своїх країн своє національне когерентне поле, дотримуватися культури й етики глобального націоналізму. В результаті ми матимемо різноманіття глобальних націй на планеті Земля та насичення шостого квантового фундаментального рівня буття.

Хай Буде!

Володимир Ніс

На світлині:Б.Захарянка; генерал-майор Володимир Мулява передає гатьману Вікторові Ющенку булаву

Завжди із задоволенням одержую і перечитую газету „Нація і держава". У № 21 опубліковано статтю А. Спільної "Пробач, мово калинова", де авторка з докором звертається до багатьох представників нашої держави, які принижують рідну мову, і, може, не завжди вдало використовують чужу замість своєї. Я погоджуюся майже з усіма висловами статті, однак мене по серці різнуло, коли прочитав (аж лячно повторяти такі слова), що… "мова наша вмирає… вона лежить на смертній постелі". Який демон вклав їх в уста шановної авторки? Не гоже самого себе (себе!, бо мова - це ми, нація!) хоронити, навіть у переносному значенні чи метафорично.

БУЛА, Є І ВІЧНО БУДЕ НАША МОВА КАЛИНОВА

Наша рідна мова ніколи не вмирала, навіть тоді, коли страшні сили цього дуже бажали. Тут можна нагадати усні варіанти утвердження української мови в піснях, приповідках, казках, легендах, починаючи з найдавніших часів. А скільки наукових праць видано, в яких утверджується краса, велич і милозвучність українського слова! А коли воно чимраз сильніше ставало предметом письма, то і в писемній формі виявляло свою силу. Візьмімо хоча б таку яскраву форму збереження українського слова, як словники. Понад 400 років видаються вони в Україні (перший старослов'янсько-український словник Л. Зизанія-Тустановського вийшов 1596 р.). Маємо всі підстави стверджувати: коли український народ готувався на прю з польською шляхтою, словники ставали ніби маніфестами утвердження українського слова, бо 1627 р. опубліковано старослов'янсько-український словник та тлумачний словник імен П.Беринди, латисько-український (1642 р.), українсько-латинський (1650 р.) лексикони. У другій половині XIX – на початку XX ст., коли царизм проголосив сатанинську фразу "малорусского язика нє било, нєт і бить нє может", і українська мова заборонялася, видано понад 150 українських словників, які досі є гордістю нашої культури. У тяжкому для нашої нації 1918 році видано 43 словники. Отже, за 400 років їх видано понад 1300 назв. Хіба це не переконливо? Починаючи з часу проголошення української незалежності, в Україні опубліковано близько 1000 лексикографічних видань за 10 років, з них 469 словників лише термінологічного типу з різноманітних галузей знань, наук, виробництва, культури.

Як можна стверджувати про вмирання мови, коли вона наполегливо бореться за відновлення українських правил правопису, які були збезчещені совєтськими чиновниками. Слід заспокоїти читацьку аудиторію, яка і без цього збурена, що ніяких революційних починань у правописних питаннях нема. Відбувається звичайний процес обговорення елементів українського правопису. Біда лише в тому, що деякі надмірно імпульсивні представники нашої громадськості або й недруги української мови намагаються навколо цього робити завірюху. Адже ніхто не збирається змінювати український правопис. Як ми читали українські твори Т. Шевченка, І. Франка, Д. Донцова, Л. Костенко та інших українською мовою, так і будемо. Вся річ в тому, що нас просто дезінформують, - хто несвідомо, а хто спеціально. Починаючи з 1990 р. в українському правописі:

— відновлено використання літери ґ, репресованої після розстріляного десятиліття, у написанні українських та деяких чужомовних словах;

— поновлено кличний відмінок, заборонений з тих же причин;

— надається перевага суто українським формам давального відмінка на -ові, -еві (провідникові, учителеві);

— прийнято написання журі замість жюрі і подібне до цього.

Все це стало нормою написання. І так би справа йшла далі, якби не недруги українства, а їх підтримали легковіри і поставили все з ніг на голову. Либонь лише так можна трактувати той нездоровий, я сказав би навіть спекулятивний рух навколо кількох виправлень, підкреслюю виправлень, українських правописних правил. Ніхто не заперечує їх потреби. Однак частина науковців вважає, що достатньо писати слово **пів** у числівниковому значенні завжди окремо (як півтора), поширити правило "дев'ятки" на правопис чужомовних власних назв (Занзибар, Сиракузи), не передавати подвоєння в словах нето, бруто, тона, не вживати зайвого **й** у словах фойє, Савойя, а писати фоє, Савоя тощо. Інша частина науковців, крім цього, пропонує дещо більше. Перш за все рекомендує ліквідувати перенасиченість правопису винятками, спростити правила написання апострофа, а найважливіше, відновити ті правила, які репресивним способом буквально під страхом арешту чи смерті в 30-х рр. були введені в українське написання. Це стосується написання в родовому відмінку іменників жіночого роду загальнонародного закінчення **–и** (крови, соли, радости), писати слово проєкт і похідні від нього відповідно до об'єкт і подібне, а не проект, у спірних випадках запропонувати варіантні написання.

Скажіть, хіба ми не маємо права повернутися до тих правил, якими користувалися І.Франко, Леся Українка, П.Куліш? Чому ми маємо послуговуватися законами російського правопису і наближатися до правописання всіх народів колишнього есересеру? Я ще раз підкреслюю, що цю проблему підняли штучно. Мова народу, яка має таке багатство і такі теоретичні підвалини, не може дихати на ладан! Слова Ліни Костенко, подані в епіграфі до статті п. А. Спільної „Пробач, мово калинова":

Сім'я вже ж вольна і нова,
А тільки мати ледь жива.
Вона була б і вмерла вже не раз,
Та все питає і на смертнім ложі:
– А де ж то Слово, що його Тарас
Коло людей поставив на сторожі?

— мають риторичний характер у поетичному творі. Ми живі, бо "зродились ми великої години", і "плач не дав свободи ще нікому. А хто борець, той здобуває світ".

Левко Полюга,
доктор філології, професор
кафедри української мови
Національного університету
„Львівська політехніка"

СЛОВО ПРО ТРЬОХ БРАТІВ ПІДДНІСТРЯНСЬКИХ

Роман

Іван

Степан

Є на славній галицькій землі село Підністряни, що у перші десятиліття радянщини було приреєстроване до Дрогобиччини, а від 1959 року - адміністративно приєднане до Жидачівського району Львівщини. Історико-краєзнавчі сторінки засвідчують віковічну любов підністрянців до рідної землі, їхній нездоланний спротив наїзникам-чужинцям, жертовність мешканців цього кутика Галичини, працелюбність, глибокий розум і талановитість, вірність братерству односельців…

Пригадую: колись у восьмому класі за програмою „проходили" „Думу про втечу трьох братів із города Азова, з турецької неволі", де йшлося про розбратаність рідних братів, де старший та середущий брати, кінно тікаючи від ворожої погоні, залишають на чужинських шляхах на погибельну поталу найменшого брата – „пішого-піхотинця". І ніхто (довгими роками) із вчителів-філологів не наголошував на злочинності отих двох старших братів, не кликали ті педагоги до братолюбія. Ніхто із відомих мені колег-педагогів гнівно не картав братів Половців - Андрія, Оверка, Панаса та Івана із Сашком, котрі нещадно вбивали один одного на Компаніївському полі у нестерпному серпні 1919-го (новела "Подвійне коло" з роману Юрія Яновського "Вершники"). І жоден із методистів не наполягав, що учителі та десятикласники робили висновок: кому ж потрібне отаке українське братовбивство? Хто зацікавлений у тому, щоб українець вбивав українця? Подавався цей текстуальний "матеріал" як щось казково-екзотичне, - красиве відгоміння громадянської війни... А треба було нам і раніше голосно волати-питати: чому ж ми, українці, такі „небратерські"? Чому ж ми не говоримо на повен голос про справжнє українське братерство, адже вірних братів-патріотів у нас - силасиленна!

У славному селі Підністрянах, що на Львівщині, славилось працею подружжя трудівників-хліборобів Олійників - Дмитра Степановича та Розалії Григорівни, сумлінних діячів місцевої "Просвіти". У скромній хатині Олійників один за одним народжувались синочки, втоптували стежину до школи, зростали у сяєві рідного материнського слова, гартувались у розповідях батька про героїзм земляків. На жаль, передчасно відійшов в інші світи Григорій. А Роман, Іван та Степан мужніли ще з молодих літ й ставали до лав борців за Україну, ставали під заборонені всіма окупаційними владами жовто-сині українські знамена. Роман Олійник згодом зронив слова, мов клятву: "Ні один українець у світі не сміє змінити українського самостійницького прапора!". Цей мужній патріот, славній підністрянець, став політологом-мислителем світового рівня.

РОМАН. ПУБЛІЦИСТ АТОМНОГО ВІКУ

Роман Олійник народився 1918 р. Ще 1937 р. став до лав ОУН; 1941-го вирушив у складі похідної групи на південноукраїнські терени.

Німецький генерал фон Манштейн, який командував військами Південного угруповання гітлерівських військ на Східному фронті, здивувався змісту деяких паперів, котрі якось лягли на його робочий стіл. Генерал поцікавився, що то за українці, яких арештовує служба безпеки й вимагає розстріляти. Манштейнові доповіли, що це - члени ОУН, котрі в складі похідних груп з'являються в залишених Червоною армією селах і містах й проголошують волю й незалежність України. Генерал обурився: вермахт - не каральна структура. І наказав привести арештованих. Серед них був і Роман Олійник, який добре володів німецькою мовою і зміг пояснити високопоставленому німцеві ідею Організації Українських Націоналістів.

— Юнацтво наївне! - здивувався генерал. - Не чули ви недавнього виступу Гітлера? Ніякої України! Ось вам перепустки. Їдьте мерщій додому й не висувайте носа...

Так Романові поталанило. Він врятувався. Доля ж інших членів похідних груп виявилася трагічною. Тоді Роман зумів повернутися до Львова й став помічником митрополита Йосипа Сліпого. Навчався у греко-католицькій Львівській Богословській Академії, котру й закінчив 1944 року. Коли ж на Галичину накотилася червона окупаційна хвиля зі сходу, Роман залишив рідні терени і подався на Захід разом із молодшим, 14-літнім братом Степаном. Середульший брат Іван якраз у ті дні пробував чинити опір червоним військам у складі дивізії "Галичина"...

Спершу була Німеччина, потім - Голландія. Працював і навчався. Від 1949 року для Романа Олійника стала рідною канадійська земля. Він відразу знайшов свою професійну стежину - публіцистику. Ця стежина невдовзі стала широким магістральним шляхом Олійника-старшого, який прибрав для себе професійний псевдонім - Рахманний.

На схилі свого життя патріот так написав про вимушене залишення улюбленої рідної землі: "Я - українець-емігрант. Три ворожі окупації прожив я в рідному краю, в Україні. Не відставав я від життя - політичного, суспільного, церковного, культурного... Внаслідок воєнних дій був викинений за борт нашого корабля - Батьківщини. Як сотні тисяч моїх земляків, не повертаюся туди, хоча бажав би ні на мить не віддалятись від неї. Нині вже є можливість повернутись в суверенну Україну, та вік і стан здоров'я вже не дозволяють цього зробити..."

Від перших повоєнних літ Рахманний відразу прилучився до активної патріотичної праці. Докладав чимало зусиль до видання газети „Час", керував "Українською пресовою службою." Доктор філологічних наук Федір Погребенний у передмові до книги Рахманного "Літературно-ідеологічні напрямки в Західній Україні (1919–1939 рр.) високо оцінив працю мислителя-публіциста в „Український трибуні", "Сучасності", "Нових днях" та інших часописах. Науковий ступінь магістра Роман Олійник здобув в Торонтському університеті (1958 р.), а за чотири роки молодий вчений вже здобув ступінь доктора філософії у Монреалі (1962 р.). Активно друкує матеріали на оборону України українською, англійською, німецькою, французькою, голландською, норвезькою, польською та іншими мовами в періодиці Європи та Америки.

Впродовж багатьох десятиліть на шпальтах періодики та окремими виданнями крокували в світ глибокі й образні історико-публіцистичні дослідження, які не давали засинати українцям в діаспорі, розвінчували комуністичне засилля на українських теренах, гартували національний дух, наносили нещадні удари по хохляцькому запроданству. Боляче було читати землякам у зарубіжжі такі, приміром, роздуми невтомного Рахманного: "Кров і чорнило", "На п'ятдесятій паралелі", "Не словом єдиним", "Вогонь і попіл", "Самовизначення християнської України", "Вогні самостійної України", "Актуальність самостійницьких ідей Симона Петлюри" і т.д.

Всі попередні десятиліття в середовищі ідеологів УРСР ім'я Романа Рахманного викликало шалену лють, котра жовчю розливалась на сторінках компартійної періодики. Журналіста-мислителя кляли й щоденно дбали (разом із кадебістами, звісно), аби жодна стаття Рахманного не прилинула в Україну. Він був небезпечним для можновладців. Про це доречно нагадав читачам академік Іван Дзюба у передньому слові до книги Рахманного "Роздуми про Україну" (1997 р.). У 1994-му, вже у незалежній Україні, за тритомник полум'яної публіцистики "Україна атомного віку" Роману Олійнику-Рахманному було присуджено звання лауреата Державної премії ім. Т. Шевченка. Переважну більшість останніх книг патріота було безкоштовно передано навчальним закладам та військовим частинам. Найактивнішу участь у цій безкорисливій праці брав участь Степан Олійник, молодший брат-однодумець публіциста.

Твори Р. Рахманного - це аналіз і синтез української історії. Із замисленим і завжди тривожним автором ми йдемо крізь українські віки, героїчні й трагічні, прилучаємось до творчої спадщини Тараса Шевченка, Івана Франка, Лесі Українки, воскрешаємо із пам'яті славних наших князів-державників, Богдана Хмельницького, Івана Мазепу, Пилипа Орлика, Андрея Шептицького, звитяжців Української Народної Республіки, мільйонні жертви тоталітаризму, борців ОУН-УПА...

Яскраво, пристрасно писав Рахманний. Ось його творчий стиль: „Ночі нашої юності роз'яснювала заграва від пожеж дворищ, а дні нашої молодості проходили, отінені шибеницями, на яких задушувано сміливців-борців Української Народної Республіки... Не однаково мені, коли росіяни примушують моїх братів-українців масово і повсякденно славити расову, культурну, економічну, політичну, військову і навіть церковно-релігійну вищість ніби братнього народу. Усіх його полководців з царського та радянського періодів, всіх реакційних і прогресивних діячів російської культури, царів-гнобителів і комісарів-ліквідаторів, інтернаціоналістів і русифікаторів українець в УРСР примушений славити як добродіїв українського народу!" Це було слово Рахманного до українських радянських літераторів (1968 р.).

...Таки варто читати й нині Романа Олійника-Рахманного. І його окремі публікації, і цикли "На позвах з імперією", „За суверенну українську державу", "За українську самобутність", "Святі собори наших дуж", "Люди визвольного руху"...

У червні 2002 року Романа Степановича не стало: назавжди упокоївся В Монреалі, на канадійській землі... Ми колективно приєднуймося до правдивої оцінки академіком Іваном Дзюбою звитяжної праці полум'яного патріота: "Пошануймо немалий внесок Романа Рахманного не тільки в політичне життя діаспори, а й у всю українську політичну думку..."

ІВАН. ЖИТТЯ-СПАЛАХ.

Середульший із братів-Олійників - Іван не міг вирватись із вогненного кола початку 40-х років минулого століття, яке тоді хижо й нещадно палахкотіло на всіх українських теренах, спалюючи й миролюбні галицькі Підністряни. Не судилося Іванові перейти далеко за свій 21-річний рубіж, загинув, не докрокувавши до 22-ох...

Ще з дитячих літ Іван виявив глибокий природний розум, допитливість ще підлітком був лідером серед ровесників. Успішно закінчив Львівський університет у 21(!) рік. Ще 17-літнім юним членом ОУН у Підністрянах організував молоду патріотичну "Народну Січ". А напровесні 1944 року став на вишкіл у дивізії "Галичина". У вогненному липні 1944-го брав участь у боях під трагічними для дивізійників Бродами. Дивом залишився в живих, не зазнав і ворожого полону. Не склав рук у розпачі під впливом бродівської катастрофи, а негайно прибув до рідного села й організував повстанську боївку - 26 молодих патріотів-підністрянців та хлопців із сусідніх сіл (Березидевців, Гранок-Кутів, Станківців, Тужанівців, Молодинчі, Підгірців, Підлісок, Руди). Знали, що боротьба буде тривалою, що треба вміти володіти зброєю. Разом із поручником Іваном Олійником повстанці вирішили податись на військовий вишкіл у Карпати. Але трапився зрадник - не встигли хлопці вийти за село, як були оточені енкаведистами. 14 жовтня 1944 року в Підністрянах прогримів нерівний бій. Молоді патріоти на умовляння чужинців відповіли вогнем. Та сили були нерівні. У бою загинуло 17 повстанців, трьох поранених вояків карателі закололи штиками за селом. Пропалахкотів у тому автоматному й гранатному вогні й поручник Іван Олійник. Востаннє в своєму житті спалахнув смолоскипом. І пішов у безсмертя...

Приблизно у ті ж жовтневі дні 1944 року енкаведистами був розгромлений повстанський табір на горі Магура (Долинщина Івано-Франківської області). Там була повстанська старшинська школа, якою керував колишній командир Червоної армії Федір Польовий ("Поль"). У школі "Оле-

нів" (так називали цю школу старшин) навчались 225 кандидатів на старшин та 275 кандидатів на підстаршин). Майже всі героїчно загинули, як і підністрянці, котрі не дійшли до „Оленів" – їх теж запродав зрадник...

...У 2001 році полеглі підністрянці були перепоховані в рідному селі: брати Роман та Степан збудували пам'ятник на могилі патріотів, яку освятили вдячні земляки...

СТЕПАН. РЯДКИ ЖИТТЄПИСУ ПАТРІОТА.

1944 року, напередодні повновного приходу радянської влади в Галичину, Степан разом із старшим братом Романом емігрував на Захід. Після закінчення війни потрапив до табору переселенців в м. Байрейті (Баварія), де мав можливість продовжувати освіту. Саме в цьому таборі пройшов підпільний вишкіл ОУН та став запряжним членом і керівником місцевої ланки Юнацтва (Бандери). 1946 року як неповнолітній воєнний сирота Степан Олійник був переселений до США, де завершив навчання в середній школі, а згодом одержав наукові ступені бакалавра (Нью-Йоркський сіті коледж, 1954 р.) та магістра (1959 р.). Дістав звання доктора філософії в Джорджаутському університеті (Вашінгтон, 1965 р.).

Від 1950 року перебував на службі в армії США. Спочатку для Олійника був так званий активний резерв, а від 1970 року молодий офіцер перебував у діючій армії. Талановитий українець успішно навчався в Академії команди і генерального штабу та в найпрестижнішій Національній військовій академії. Проходив службу штабним офіцером при штабі армії США, в Пентагоні. У 1985 році одержав звання полковника. У наступні сім років до виходу у відставку досліджував питання національної безпеки при Міністерстві оборони США.

У молоді роки Олійник брав активну участь в студентському русі США та різних політичних організаціях. Близько співпрацював з провідними членами УГВР та їхнім дослідніцм центром "Пролог". За дорученням генерального секретаря УГВР Миколи Лебедя, Олійник у 1960 році впродовж 30 днів перебував в Україні - вивчав тогочасну політичну ситуацію в УРСР. Бажаючи надавати професійну допомогу незалежній Україні, Степан Олійник залишив державну посаду в Пентагоні у 1992 році, і з того часу відбував щороку двомісячні поїздки в Україну як консультант з питань національної безпеки. 1994 року стажувався радником при Консультативно-дорадчій раді Верховної Ради та Міністерства оборони України в Києві. Нині співпрацює з кількома державними та приватними дослідницькими центрами в Україні та Сполучених Штатах. Степан Олійник є автором кількох праць на військову тематику, котрі були оприлюднені англійською та українською мовами. Він є автором передмови до першого закордонного видання славнозвісної праці Івана Дзюби "Інтернаціоналізм чи русифікація?" (1968).

Доктор Степан Олійник є членом кількох наукових та професійних товариств та організацій. Нагороджений високими військовими нагородами збройних сил США та орденом "За заслуги" III ступеня незалежної України.

І спали на думку слова нашого видатного поета: „В полках ми різних – в армії – одній!"

Віктор Лупейко,
письменник,
лауреат літературної премії ім. Гр. Косинки

АКТ 30 ЧЕРВНЯ 1941 РОКУ

Минулого тижня українські націоналісти відзначали 64-ту річницю проголошення Акта відновлення Української Держави.

З цієї нагоди 30 червня у Львові обласна організація Конгресу провела багатолюдне віче на площі Ринок, 10. Свого часу з балкона саме цього будинку Ярослав Стецько зачитав цей історичний документ.

Виступаючи перед учасниками віча, заступник голови Конгресу Українських Націоналістів, народний депутат Євген Гірник зокрема наголосив: "64 роки тому когорта сміливих реалізувала прагнення України до незалежності. Вони – справжні герої. Чому так скромно святкуємо 30 червня – Акт відновлення Української держави? Ми повинні домогтися, щоб день 30 червня став державним святом, а вояки ОУН-УПА були визнані на держаному рівні". За його словами, після Помаранчевої революції влада відійшла від тих гасел, які проголошувалися на Майдані, "відмовилася від люстрації, немає громадського контролю. Хіба на Майдані хтось згадував про ЄЕП чи другу державну мову, про що говорять тепер. Звичайно, націонал-демократичним силам треба перемогти на парламентських виборах 2006 року. Але в програмних документах НСНУ, БЮТ, НПУ навіть немає слова "нація" – підкреслив Є.Гірник. Тож українським націоналістам, наголосив він, не можна розслаблятися.

А розпочиналися урочистості виставкою-продажем української літератури націоналістичного спрямування. Відбулося дефіле духового оркестру, концерт.

Цього ж дня пройшла прес-конференція, на якій керівник націоналістів Львівщини Михайло Вовк повідомив, що обласна організація ініціює відновлення будинку на площі Ринок, 10, в якому і відбулася ця подія. За його словами, досягнуто домовленості з головою НАК "Нафтогаз України" Олексієм Івченком щодо виділення коштів на відновлення історичної пам'ятки.

Київська міська організація Конгресу провела 30 червня Урочисту академію, присвячену 64-ій річниці проголошення Акта. Зворушливо зустріли присутні легендарного командувача УПА Василя Кука. Свідок та безпосередній учасник цих подій, саме він 30 червня 1941 р. на Народних Зборах в будинку "Просвіти" у Львові оголошував наказ Провідника Проводу ОУН Степана Бандери про призначення Головою УДП Ярослава Стецька. Незважаючи на поважний вік, друг Василь в усій повноті з'ясував для присутніх політичне становище України того часу, передумови появи Акта, його історичне значення, відповів на численнні запитання.

Виступав на академії Михайло Горинь, який належить до покоління, котре сприйняло український патріотичний рух кінця 30-40 рр. та продовжило його у формі підпільної боротьби студентських груп у 50-60 рр., а потім взяло участь в русі "шестдесятників". Він разом зі своїми соратниками відроджував ідею української незалежної держави.

Поглядом сучасника на події 64-річної давності поділився з присутніми науковець Юлій Татарченко. Колишній референт пані Слави Стецько, він нагадав, що в незалежній Україні саме вона ініціювала проведення першого святкування Акта 30 червня та з трибуни Верховної Ради у 2000 році привернула увагу депутатів, широкої громадськості до необхідності шанобливого ставлення на державному рівні до цієї події. Він також показав принципову концептуальну відмінність Акта від 30 червня та Акта проголошення незалежності України від 24 серпня 1991 р. Якщо в останньому йдеться про "незалежність України та створення самостійної української держави – України", то в 1941 р. ОУН проголосила "відновлення Української Держави".

У заключному слові голова столичної організації Конгресу Михайло Мохналь зокрема наголосив: "Ті, хто творив Акт 30 червня, усвідомлювали, проти яких сил вони вступають у боротьбу, знали, що багатьом доведеться загинути, але вони реалізували свій шанс виконати обов'язок перед нацією. Але якщо раніше навіть говорити про ОУН було небезпечно, то сьогодні не треба переховуватися чи бути в підпіллі, можемо ділитися досвідом, набувати його, бути відвертими, об'єднаними, можемо мати націоналістичну державницьку партію – Конгрес Українських Націоналістів. Українці мають можливість без ризику для власного життя досягнути того, за що попередні покоління боролися зі зброєю в руках. Наш обов'язок – долучитися до активнішої розбудови Української Держави.

Конгрес-інформ.
На світлині: На урочистому засіданні Київського ОО КУН виступає Василь Кук

КОНГРЕС У ДІЇ

"ВИМОГИ МАЙДАНУ - У ЖИТТЯ!"

Під таким гаслом у Харкові відбувся багатолюдний мітинг, організований обласними організаціями Конгресу Українських Націоналістів, Народним Рухом України та іншими політичними силами.

У резолюції мітингу зокрема говориться, що учасники помаранчевих подій виходили на майдани з твердою рішучістю покінчити зі старою владою, яка діяла за подвійними стандартами, вдавалася до фальсифікацій, з надією, що нова влада діятиме чесно, прозоро, стане відкритою для суспільства, позбудеться корупції і відокремиться від бізнесу. Тоді Майдан підтримав програму Віктора Ющенка "Десять кроків назустріч людям".

На жаль, Харківська ОДА на чолі з А. Аваковим не виправдала сподівань харківського Майдану. А. Аваков та його команда за час перебування при владі не спромоглися покращити соціальне, економічне та культурне життя в області, зростає заборгованість із зарплати та соціальних виплат, немає реальних зрушень у залученні інвестицій, не зростає кількість робочих місць.

Обласна влада діє кулуарно, ігнорує думку громадськості, нічого не робить для викорінення корупції та відокремлення влади від бізнесу, не намагається притягнути до відповідальності причетних до розбазарювання майна у великих розмірах на багатьох підприємствах.

Порушуються закони України та положення Конституції, зокрема її 10 статті. В обласному та районному керівництві, залишились старі кадри, зокрема такі, як В. Бабаєв, С. Стороженко...

Харківська обласна влада є непрофесійною та неспроможною реалізувати передвиборчу програму Президента Віктора Ющенка, що загрожує дальшим погіршенням соціально-економічного стану на Харківщині та провалом виборів 2006 року для політичних сил, що підтримували Віктора Ющенка.

Учасники мітингу висловили недовіру нинішньому голові Харківської ОДА Арсену Авакову та його команді, звернулися до Президента України з вимогою змістити з посади голову Харківської облдержадміністрації.

Прес-служба КУН
На світлині: на мітингу виступає голова Харківської ОО КУН Богдан Дяків

НАЙДАВНІША ДУХОВНА ПАМ'ЯТКА УКРАЇНИ

Нещодавно члени Павловградської організації Конгресу Українських Націоналістів, а також студенти місцевого технікуму та просвітяни здійснили екскурсію до найдавнішої історичної пам'ятки не тільки в Україні, а й в усьому світі – Кам'яної Могили, що біля селища Мирне поблизу Мелітополя.

Кам'яна Могила – унікальне явище світової історії, що являє собою нагромадження величезних кам'яних брил заввишки 12 метрів і по периметру майже кілометр, яким мільйони років. Це залишки пісковику Сарматського моря третинної доби. Але найцікавіше знаходиться в гротах і печерах Могили: петрогліфи – малюнки на камені, які вишкрябували давні люди впродовж тисячоліть.

На підході до Кам'яної Могили – музей, біля якого неначе на сторожі стоять кам'яні половецькі скульптури. У гротах і печерах Кам'яної Могили знайдено зображення не лише мамонтів, бізонів, птахів, сцен полювання, а й клинописне письмо, яке є давнішим від шумерського на 2 тисячі років. Це дає право вченим стверджувати, що арійська цивілізація зароджувалася в причорноморсько-азовських степах і звідти поширилася в Середземномор'я, Єгипет, Шумер, Індію.

Справжньою науковою сенсацією стало відкриття Борисом Михайловим грота вішапа-дракона, де здійснювались священні культи протягом ямно-катакомбної доби. Як стверджують відомі вчені Ю. Шилов і А. Кіфішин, Кам'яна Могила була в давнину культовим священним місцем, куди йшли як на прощу жерці стародавнього світу. На численних малюнках, знайдених у ній, бачимо давні міфи, зафіксовані в Рігведі, в шумерських клинописах та єгипетських папірусах. Кам'яна Могила була на велетенському роздоріжжі, через яке за тисячоліття пройшло багато племен і народів і кожен з них залишив по собі слід. Ця історична пам'ятка заслуговує на те, щоб зробити її місцем поклоніння. Зараз Кам'яну Могилу під свій патронат взяв особисто Президент Віктор Ющенко. Вже будується нове приміщення музею. Поблизу буде кемпінг і готель для туристів. Кам'яна Могила буде включена в туристичне "Золоте кільце" України.

Микола Заремба, голова Павлоградської МО КУН

нація і держава
5.07 – 18.07. 2005 р.

ОГЛЯД ЛИСТІВ

"Дорога редакціє!"

Помаранчева революція поділила історію незалежної України на дві частини: те, що було до доленосного спалаху на Майдані, і все, що сталося потім. Ніби в світлі гігантського прожектора постали друзі й вороги України, сильні й слабкі риси народного менталітету, велич і ницість політичних діячів, історична правда і брехня… Усе це знаходить відбиток у листах, що надходять до редакції нашої газети.

„Коли 1939 року червоні прийшли в Західну Україну, то відразу почалися арешти свідомих, патріотично налаштованих українців, а також висилка в Сибір", - пише пенсіонер **Йосиф Рик** з м. Роздільного на Одещині, доводячи, що вся історія „вєлікой дєржави" СРСР була безперервним ланцюгом злочинів проти людства взагалі і проти українського народу зокрема.

Мешканець села Воскресенівка Богодухівського району на Харківщині **Микола Занько** ділиться своїм пекучим болем: „У мене робочий стаж 40 років, і заробив я за ці роки 6 тис. рублів, котрі відкладав на чорний день по десятці усе своє трудове життя. Та моя рідна і люба держава перетворила мої заощадження на порох-пилюку, і я залишився, як ота пушкінська бабуся, „біля розбитого корита..."

Хоч сумнозвісне велике пограбування українців відбулося на зорі незалежності, натхненниками і вершителями чергового злочину проти народу стали представники колишньої промосковської верхівки, які, узурпувавши владу в незалежній державі, продовжили політику гноблення й визиску трудівників. „В кожній державі є багаті й бідні, – пише **Г. Майковська** з м. Снятина Івано-Франківської області, – але в Україні існує дуже велика прірва між одними й другими. Після розвалу Союзу Україна економічно була однією з кращих республік, але Кравчук-Кучма і їхні команди так „старанно" працювали, що 98% населення стали жебраками, а 2% – олігархами". Автор наводить конкретні приклади того, як олігархічні СДПУ(о) та Партія регіонів, керуючи державою, розкрадали народне багатство.

Антинародна політика не могла не викликати різкого осуду і протесту широких мас:

Досить вже бути
Нам з вами в тіні, –
І на колінах
Стояти в лайні.

– Цей крик душі – з-під пера члена КУН маріупольського студента Іллі Манченка.

Ми всі – від Заходу до Сходу –
Тепер піднялися з колін.
Захистимо свою свободу,
І час настане добрих змін!

Такими словами **Ганна Дьяконенко** (с. Покотилівка на Харківщині) передає думки й почуття учасників Помаранчевої революції.

Творці великої народної перемоги мріяли: „Винних у всіх злодіяннях проти українського народу притягти до кримінальної відповідальності, а їхні партії, як злочинні, заборонити. Тільки після цього може настати мир і злагода в українському суспільстві". (Це лист **Г. Майковської** зі Снятина).

На превеликий жаль, сталося те, про що з великою гіркотою пише **І. Біба** (Севастополь): „Вороги України залишилися при владі і сьогодні переслідують мене та моїх однодумців ще й за те, що я під час виборів боровся проти їхнього Януковича.

Що таке станеться, закрадалася думка ще й під час виборів. Віктор Ющенко – наша людина, справжній українець! Але в його команді багато користолюбців, а то й шахраїв... Одна надія на те, що Президент нарешті розбереться зі своїм оточенням і піде назустріч не просто людям, а синам України, які й підняли його на таку висоту!"

Поки що цього не сталося, тож в листі **Василя Ненченка** (Запоріжжя) читаємо: „На всі мої скарги уже до нової влади (з приводу запущеного стану бібліотеки) відповіді нема, хоч я писав міністру культури пані Білозір, і вона була в Запоріжжі, та їм не до людей, які їх привели до влади..."

Нова влада дозволяє знущатися не лише з окремих громадян, а й з усього народу, з його історії, з влади, яку ми обрали. Про це пише сумчанин **Іван Остапенко**: „Восьмого травня цього року на телеканалі „Київська Русь" лідери „багатостраждальної опозиції" Вітренко від ПСПУ, колишній генпрокурор Васильєв від партії „Держава" всіляко паплюжили лад, який сформувався після Помаранчевої революції. Але найбільше мене обурило їхнє ставлення до ОУН-УПА. Українських повстанців названо фашистами, зрадниками. Відкидалася ідея зрівняння вояків УПА з радянськими вояками".

Так діють ті, кого **Валерій Єфименко** (м. Сєвєродонецьк на Луганщині) характеризує гіркими словами: „Вони зреклись свого коріння, їм за державу – не образа".

Михайло Камчатний з Харкова сказав про перевертнів так:

Діждались морозів, ткаченків,
Грачів, симоненків,
Які плюндрують Україну
І тягнуть в ярмо.
Їм іще не дісталось
Тієї півдулі від москаля.

Зневажливу характеристику дає вчорашнім **Олександр Тарасенко** (м. Лубни на Полтавщині):

Їм би піти, та ви погляньте,
Як зручно їм у кріслах знов!
Таким п'явкам байдуже з кого,
Аби людську смоктати кров!

З метою деколонізації України, морального оздоровлення суспільства, зокрема виховання молоді, у Львові було засновано педагогічне товариство імені Григорія Ващенка. Відтоді минуло десять років, та, як пише голова Львівської обласної організації товариства **Оксана Гентош**, так і „не вдалося розтопити холодний лід відчуження влади від безцінного педагогічного спадку минулого", „втрачаємо час і довіру молоді, яка скептично оцінює спроможність старшого покоління впорядкувати життя у власному домі, що зветься Україна. Твори видатного українського вченого-педагога Григорія Ващенка досі не стали надбанням ширшого кола освітян. Громадські ініціативи, спрямовані на популяризацію його ідейної спадщини, як правило, не знаходять підтримки з боку органів влади: у них, бач, на цю справу завжди не вистачає коштів, бо кошти йдуть на всілякі „роки Росії в Україні" і до них подібні русифікаторські шоу-проекти".

Вороги самостійної України не лише замовчують спадщину наших світочів, а й нахабно паплюжать їхні імена, підступно фальсифікують їхні твори. Не минули вороги своєю злочинною увагою і Тараса Шевченка. Член об'єднання українців Москви **В. Зорич** повідомляє, що противники незалежної Української держави, різні космополіти в Росії (і не тільки) „замовчують національні, антиімперські твори Т. Шевченка, фальсифікують його думки, ідеї та біографію, ведуть облудну інформаційну війну в російськомовних ЗМІ проти українства. 2002 року в Москві вийшла і поширюється брошура І. Чернавіна „Т. Шевченко і його релігійно-політичні ідеали" (автор – білоемігрант, перевидання з видання 1941 р. в США). Це – цинічний, брудний пасквіль на Т. Шевченка. На жаль, ніяких протестів з боку посольства України в РФ, Культурного Центру України в Москві не було.

В цій газеті було надруковано статтю про Т. Шевченка, де цитуються його тільки російськомовні повісті, написані після заслання, замовчуються і фальсифікуються справжні думки та ідеї національного поета. Друкують облудні статті про Т. Шевченка і в російськомовних газетах України".

Тетяна Карпець з Херсона пише: „Весь світ 22 травня відзначає День пам'яті Пророка нації Тараса Шевченка. Весь світ, але не можновладці Херсона. Цього ж року 22 травня випало на неділю, і владі незручно було витрачати свій особистий час на вшанування. Керівники В. Сальдо і Б. Силенков організували покладання квітів до пам'ятника Кобзарю на 2 дні раніше, в робочий день. Все зробили нашвидкуруч, за старою совєтською традицією: зігнали курсантів морського коледжу, школярів, а також можновладців з усіх трьох РДА та ОДА, швиденько поклали квіти, виконали пару пісень і за 15-20 хвилин розбіглися. Сором та й годі!"

Таке ставлення до національного Пророка викликає обурення і все більшу тривогу справжніх патріотів. Учасники науково-практичної конференції „Шевченків вклад у розвиток української нації", що відбулася у Львові 21 травня ц. р. звернулися до Президента, Голови Верховної Ради, Прем'єр-міністра України із зверненням, у якому пропонують прийняти рішення про встановлення 9–10 березня державного свята (із вихідними днями) на вшанування Великого Кобзаря як найвизначнішої постаті в українській культурі. В документі наголошується: „Звернення до творів Кобзаря – це мобілізація патріотичного духу кожної людини. А саме цього зараз найбільше потребує молода Українська держава!" І саме цього ще й досі не усвідомила нова українська влада, свідченням чого є мізерна увага до творчості національного генія з боку ЗМІ.

У листі **Івана Рейнгарда** з Полтави читаємо: „Після завершення виборів Президента полтавці дістали змогу дивитись передачі 5-го телеканалу. До того ми його не бачили, лише чули, що він прогресивний і правдивий, що його утискують реакціонери. На жаль, сьогодні 5-й канал розчаровує."

А кого представляє і кому служить на „Інтері" сумнозвісна телепередача „Караоке на майдані" та її продовження „Шанс", де заправляє палка прихильниця Януковича Наталя Могілевська? **Василь Фенюк** з селища Мельниця-Подільська (Тернопільська обл.) зізнається: „Є випадки, коли хлопчики, дівчатка чудово виконують українську пісню. Серце моє радіє і душа співає разом з ними. Але того ж дня серце моє ридає, гіркою сльозою вмивається, побачивши, що роблять на „Шансі" з тими прекрасними українськими співаками". Свій біль пан Василь перелив у віршовані рядки:

Так сьогодні в нашім домі
Нашу рідну пісню б'ють.
Їй особи, всім відомі,
Шансу, бідній, не дають…

Зайдам та манкуртам не до вподоби наша рідна мова. В листі членів громадських організацій та партій Херсонщини (КУН, НРУ, НСПУ, „Просвіти", ЛУЖ, Союзу українок, Таврійської фундації ОВУД, студентів та викладачів Херсонського державного університету на ім'я Президента України наголошується: „Нині державній, тобто українській мові, загрожує неабияка небезпека. Адже за 14 років незалежності вона так і не набула свого декларованого в Конституції статусу. Як і протягом цілих століть національного поневолення, так і тепер різними структурами формується неприйняття української мови, зневага до неї. І це при тому, що в Україні, як свідчить останній перепис, живе 37 млн. 541,7 тис. (тобто 77,8%) українців, чиї права на мову мають бути забезпечені, згідно з положеннями Конституції".

Далі в листі йдеться про те, що протягом останніх місяців соціалісти під червоними прапорами з портретами О. Мороза, а також інші політичні сили проводять у південно-східних регіонах України масовий збір підписів на підтримку офіційного статусу російської мови. Це здійснюється за підтримки і потурання місцевих адміністраторів різних рівнів, зокрема й адміністрацій інститутів та університетів. Кожному зрозуміло, що проштовхування, а далі й схвалення згаданого законопроекту цілком перекриють можливості для відродження української мови в Україні.

Хоч ця отруйна зброя ще не втратила своєї ефективності, та всезростаюча свідомість українців не дає нашим ворогам можливості досягти бажаного результату. Гнівно викриває наклепників **Тетяна Карпець** з Херсона:

Придуруючись друзями весь час,
Слов'янами-братами називають,
Насправді ж - ладні задушити нас
В своїх обіймах:
– Хай хохли конають!

Все менше українців вірять у московські брехні про звірства, які нібито в роки Другої світової війни чинили борці ОУН-УПА. В листах наших читачів все потужнішим стає голос історичної правди. Мешканець Ужгорода **Йосип Мацькович** згадує повоєнну дійсність на Львівщині: „1947 рік. П'яні енкаведисти–"стрибки" вриваються в Тисовець, палять хати, убивають 24 селян, що прийшли в село зерно розмолоти…"

Йосип Стасюк (с. Вербів на Тернопільщині) гнівно розвінчує московські баєчки про „великую победу советского народа в Великой Отечественной войне": "Та війна не була вітчизняною для України, бо в ній московити змушували інші народи відвойовувати для себе чужі землі й захищати своє імперське "отєчєство".

Водночас москалі використовували представників інших народів для поборювання українського національно-визвольного руху, масових антиукраїнських репресій. Про це нагадує полякам українець **Василь Шляхтич**, якого разом з ріднею та односельцями московсько-польські карателі по закінченні Другої світової війни змусили переселитися з рідної землі на польську:

Скажіть:
То ми їх убивали –
Селян, козаків і стрільців –
За те, що рідний край кохали
І не любили ворогів.

У роки найстрашніших лихоліть українцям давала силу для боротьби з ворогом щира віра в Бога. Та віра і сьогодні не покидає нас, про що хвилююче пише **Агафія Геринь** з села Писарівки на Вінниччині: „Я – проста, малограмотна, стара жінка. Я дуже релігійна людина. Щонеділі ходжу в храм Божий, я цим живу. Вважаю себе патріоткою України. В нашій церкві щопонеділка правиться служба Божа за Україну".

Звичайно, кожен християнин пам'ятає заповідь: „Не убий". Треба тільки не перекручувати змісту божественних заповідей. І доречно звучать слова дописувача, який назвав лише своє ім'я чи псевдо – **Ярема**:

„Хіба вбивцею є той,
Хто вбиває свого ворога?"

Це чудово розуміли вояки ОУН-УПА, які боролися за Україну. Боротьба в умовах суворої конспірації часто призводила до того, що подвиги українців залишалися безіменними. **Віктор П'яткін** (с. В'язонка на Сумщині) згадує, що не всі партизанські загони, які під час гітлерівської окупації діяли на території області, злилися з загоном Сидора Ковпака. Деякі не ввійшли до складу з'єднання. Такими були загони Оксани Наливайко (села Козаче, Малишине, Сев'якіне) та Григорія Танзіна – чи то директора, чи то вчителя Уцьківської сільської школи. Змова замовчування, якою оточена доля цих загонів, може свідчити лише про те, що вони боролися аж ніяк не за перемогу Москви.

Сповнений світлого, непідробного оптимізму лист мешканця м. Старокостянтинів на Хмельниччині **Олександра Кобилянського**:

„В Україні національна ідея спрацювала! Вона врятувала українську націю від фізичного знищення. Національна ідея надихнула народ на Помаранчеву революцію, дала силу народові перемогти – яскраво, неповторно – у Києві, а зараз треба боротися на місцях, у кожному маленькому селі та місті, за перемогу національної революції.

За українську національну ідею поклали життя найкращі представники народу. Сьогодні носіїв національної ідеї стає все більше, а в стані ворога паніка, їх ряди значно зменшуються. Але за остаточну перемогу ще треба наполегливо боротися. Щоб домогтися успіху, треба донести національну ідею до свідомості і серця кожного українця, переконати кожного, що це наш єдиний порятунок, запорука побудови могутньої Української держави, де українець нарешті буде щасливий та заможний.

На мою думку, саме газета „Нація і держава" зобов'язана взяти на себе цей святий обов'язок – якнайширшу популяризацію української національної ідеї".

Василь Заєць

нація і держава
5.07 – 18.07. 2005 р.

Останній день Майдану...

ПОТРІБНА НОВА РЕВОЛЮЦІЯ

З тим, що говорять про Донбас, можна сперечатися, адже під час останніх виборів тут було чимало мислячих людей, які намагалися зупинити неправду.

Валерій Тукмачов - один з лідерів підприємців міста Сніжного, що на Донеччині, свого часу працював заступником директора Сніжнянського машинобудівного заводу – філії Запорізького авіабудівного підприємства "Мотор Січ", та не погодившись з політикою керівництва, змушений був залишити посаду і очолив сільськогосподарське підприємство в сусідньому районі.

У місті залишилася дочка Світлана – приватний підприємець. Викупивши в 1999 році руїни старого поштового відділення, вона почала на його місці будувати сучасний торговий комплекс. Містобудівне обгрунтування, затверджене міськрадою, передбачало реконструкцію приміщення старої пошти, створення торгового комплексу і дитячої літньої кав'ярні.

Незабаром до Тукмачова звернувся місцевий молодіжний лідер Олександр Радута з проханням допомогти відкрити дискотеку. І сім'я Тукмачових береться реалізувати ще один проект – створити молодіжний центр відпочинку. Міськвиконком дає відповідний дозвіл.

Та сталося не так, як гадалося. Міський голова Сніжного Валентин Чепурной, заручившись підтримкою тодішнього обласного голови В.Януковича, узурпує владу і починає переслідувати своїх можливих суперників на виборах до місцевих рад.

2002 року В. Тукмачова висунуто кандидатом на посаду міського голови. Він має реальну можливість перемогти. І міська влада, з благословення обласних керівників та блоку "За єдину Україну", здійснює грандіозну аферу: за день до голосування в місцевій друкарні друкуються нові бюлетені для голосування, кількість яких майже вдвічі перевищила кількість виборців. Пачки їх, заздалегідь заповнених, зафіксували спостерігачі. Таким чином Чепурной знову стає міським головою. Суд, куди звертався Тукмачов, жодного рішення не виносить…

Зате влада знаходить спосіб боротьби з опальним опозиціонером. Перш за все потужні сили кидаються на боротьбу проти підприємства, яке очолює Світлана Тукмачова-Морозова. Вже затверджений проект розбудови викуплених приміщень пошти не сподобався міському голові (в місті за час його головування розпродані всі дитячі кав'ярні, в них облаштовано генделики або магазини), адже Тукмачови хочуть створити дитячий та юнацький центр відпочинку з майданчиком для ігор, містечком атракціонів, дитячою кав'ярнею, стоянкою для автомобілів відвідувачів та молодіжною дискотекою.

Боротьба з дискотекою – то окрема тема розмови. Ще 2002 р. В. Чепурной під тиском молодіжних неформальних об'єднань дав дозвіл на підготовку матеріалів для будівництва молодіжного комплексу. Та лише 2004 р. міська рада затверджує його містобудівне обгрунтування і пропонує С. Тукмачовій-Морозовій за місяць розробити проектну документацію, реальний термін розробки якої з дотриманням усіх норм та законів – не менше півроку.

Тим часом завідуюча міськвідділом культури О. Карсекіна з подачі голови міста забороняє проведення дискотеки (на дискотеку здійснює наліт міліція). У суміжному 70-квартирному будинку організовуються збори (присутні аж 9 мешканців!), які й виносять вердикт – заборонити дискотеку. До речі, мешканці 30 квартир цього ж будинку виступили за збереження дискотеки. Молодь не здається – пікетує виконком. Сьогодні це протистояння загострилося.

А от Світлані Тукмачовій вже немає за що боротися: будівництво припинено, щомісяця на підприємця накладають штрафні санкції, а виконком відбувається відписками. Незабаром замість комплексу залишаться руїни. До речі, на такі ж руїни вже перетворено 4 будинки культури, знищено кілька бібліотек, приміщень колишніх дитячих садків, шкіл та підприємств.

Уже підготовлено звернення до суду про бездіяльність міської влади. Та знаючи донецькі реалії, важко прогнозувати позитивне вирішення питання.

Аналогічних випадків адміністративної сваволі по всій Україні - хоч граблями гати. Учорашні кучмісти й далі руйнують всі сфери народного життя. Людський гнів кипить. Чуються голоси: „Потрібна нова Помаранчева революція! Проти ворога, якого не знищено, який замаскувався".

Наум Єленін, Олесь Тиса, Марія Гаврилова

УКРАЇНА ЗМЕНШУЄТЬСЯ

ЩЕ ОДНА НАПАСТЬ

Наука вчить нас, що сучасна територія України становить 603,7 тис. кв. км. Однак це не так. Насправді площа України щороку зменшується на кілометри суходолу, який розмивається водою та спливає в море.

Як правило, вода забирає у нас піщані та глиняні береги. Найліпше їх захищають від стихії широкі пляжі. Найефективніший метод боротьби за збереження берегів вигадали в Америці: власників та користувачів узбережжя заохочують державними доплатами утримувати берегову лінію в усталому стані.

В Україні прибережні території островів та морські кордони ніхто не відновлює. Прикордонники лише констатують втрату лінії того чи іншого берега, а відтак і площі територіальних вод та переміщення лінії реального морського кордону.

Так от під кінець року острів Тузла втратив понад кілометр суходолу з боку україно-російського морського кордону; це при тому, що із державного бюджету України на інженерні споруди в цьому районі було виділено 40 млн. грн! Ще один мільйон було виділено із місцевого кримського бюджету! Ясна мова, що ці гроші не були використані за призначенням. Немає також висновків вчених, відповідної техніки та технологій, немає фахівців, досі ми будуємо на... піску. Себто, пісок з одного місця намиваємо на інше і тішимося, що не залишилися без роботи. А без роботи таки залишаємось. Наприклад, на тій самій Тузлі давно вже зникло селище рибалок і п'five тисяч люду перебралося на материкові терени, покинувши риболовлю і боротьбу за життя острова. Проживання на узбережжі примушує людей піклуватися про його нормальний стан, як про свою безпеку. Але більшість українських островів у морі є незаселеними, і влада, яка розповсюджує свій сюзеренітет на ті території, вже навіть не відає, коли там відбуваються приливи, а коли шторми, що вже там казати про характерні напрямки вітрів, проміри глибин! Тому Україна і зменшується як така. Якби, наприклад, голландці чи сингапурці так себе поводили, то вони давно вже зникли б з лиця землі. Ми не зникаємо, тому що... багаті, в нас багато зайвої території і її можна запросто роздавати сусідам, природі тощо. Цьому треба покласти край.

Микола Харків

ПРО НАБОЛІЛЕ

ІНФОРМАЦІЙНА ОКУПАЦІЯ ТРИВАЄ

Кожна мисляча людина розуміє значимість впливу на суспільство засобів масової інформації. Політична думка суспільства, його духовні та моральні якості - усе це на 95% є результатом саме цього впливу. Тому патріоти України, чітко усвідомлюючи, що переважна більшість нинішніх українських засобів масової інформації насправді є засобами російської пропаганди, б'ють на сполох!

Кожному українцеві оголошено тотальну інформаційну війну, щоб перетворити його на позбавлене духовності та культури бидло, яке дбає лише за власну кишеню та шлунок, що відчуває комплекс меншовартості перед "великим" російським народом, сам себе називає "хохлом" та спілкується російською мовою або суржиком. "Наші" телеканали ведуть відчайдушне змагання за те, хто найбільше покаже Україні російських серіалів про бандитів та непереможних (звісно ж, лише на знімальних майданчиках) спецназівців, дебілізуючих ток-шоу та ідіотів-"гумористів". Так само поводять себе і FM-станції, що привчають нашу молодь до найпримітивнішої російської попси та блатняка.

Легковажне ставлення до такого стану речей в Україні повинно було б назавжди зникнути після того, як під час Помаранчевої революції оці засоби московської пропаганди всіляко натравлювали східняків на західняків, реально загрожуючи Україні розколом та громадянською війною. Але, на превеликий жаль, нічого не змінилося. Вороги нашої держави, як і раніше, паплюжать українські душі, нищать духовність та насаджують цінності рабсько-споживацької російської психології.

Реальна загроза поступової втрати Україною своєї гідності в очах переважної більшості її населення неминуче призведе до втрати нею і самої незалежності. Тому питання національної свідомості повинно стати для теперішньої української влади одним з найголовніших, а потреба поставити засоби масової інформації на службу українській нації - одним з найперших завдань.

Володимир Галущак,
м. Хмельницький

ОБНІМІТЕСЯ, БРАТИ МОЇ...

Тенденція до зниження ролі національно-патріотичних сил у політичному житті держави, що з'явилася ще на початку правління Л. Кучми (згадаймо хоча б інспіровані спецслужбами розколи таких впливових на той час організацій, як УРП та НРУ, нацьковування й взаємопоборювання НРУ та КНДС, НРУ та виборчого блоку "Національний фронт", знищення впливових лідерів: М. Бойчишина, А. Лупиноса, В. Гетьмана, В. Чорновола та багатьох інших), надалі набирає обертів й за Віктора Ющенка.

Якщо проросійськи налаштовані Кучма й К°. за завдання Москви, денаціоналізовували Україну та не допускали до влади "націоналістів", то завуальована ліберальна політика оточення Президента в особах П. Порошенка та О. Зінченка викликає занепокоєння серед більшості тих, хто активно підтримував В. Ющенка на президентських перегонах, а особливо під час Помаранчевої революції, своїм ухилянням від вирішення національних проблем.

Найвідданішими прихильниками Ющенка були якраз члени партій правого спрямування: КУН, УРП "Собор", УНП, НРУ та деяких інших. Останні пропозиції Р. Безсмертного про створення суперблоку в складі: НСНУ (В. Ющенко), "Батьківщини" (Ю. Тимошенко) та Народної партії України (В. Литвин) свідчать або про нерозуміння самої суті партійного структурування суспільства, або про свідоме, і до того ж провокативне, прагнення створити черговий позаідеологічний проект "партії влади" – штибу кучмівської "ЗАЄДУ". А пропозиція того ж Безсмертного "причепити вагончики правих партій до потягів адміністративних блоків: НРУ (Б. Тарасюка) до НСНУ, а УНП (Ю. Костенка) до "Батьківщини" – виглядає для правих кісткою з панського столу, а не серйозною стратегією.

Тепер перед правими силами стоїть дилема: або поступово розчинитися в провладних утвореннях ліберального штибу, як це пропонує Р. Безсмертний, або виконати врешті-решт заповіт Тараса Григоровича (винесений у заголовок цієї статті) та власні, задекларовані на партійних з'їздах, заклики до об'єднання правих партій у єдину потужну силу – «Правицю».

На мій погляд, поява сильного правого крила в українському політикумі завершила б партійну структуризацію суспільства, де зліва виступали б СПУ та КПУ, в центрі були б НПУ, НСНУ та "Батьківщина", а справа – Блок національних сил.

І найбільшою заслугою Президента Ющенка перед суспільством була б не хибна його позиція – загнати всіх і вся до нової провладної "заєди", а підтримка на майбутніх виборах усіх сил, що підтримували його на торічних виборах та під час Помаранчевої революції.

Тоді ім'я В. Ющенка не прив'язувалось би лише до однієї з політичних сил, і тим паче не перетворювало би його з Президента на рядового кандидата в депутати Верховної Ради(!!!), а підняло б його авторитет в очах пересічного виборця як Президента українців, а не лише "президента НСНУ", що для нього готують корисливі "доброзичливці" з його найближчого оточення.

Георгій Лук'янчук

нація і держава
5.07 – 18.07. 2005 р.

ДЗВІН ЧЕРВНЕВОГО РЕКВІЄМУ

Коли перед натиском німецьких військ у червні 1941 р. совєтська влада покинула Львів - львів'яни кинулися до тюрем, куди більшовики запроторили тисячі людей. Усі мали надію на їхнє звільнення. Та цю надію змінив нечуваний жах і розпач… У тюрмах було виявлено лише неймовірно спотворені тіла…

Були тут інтелігенти й селяни, священики й ченці, чоловіки й жінки, старі й молоді і навіть діти... Були прострелені, були з проламаними черепами, були з виколеними очима, з повідрізуваними вухами, з розпореними нутрощами... Не знаємо, і мабуть, вже ніколи не встановимо не лише імен усіх жертв, а й точної кількості їх. Дехто за те, що критично ставився до совєтської влади, дехто за те, що зберігав удома тризуб або синьо-жовтий прапор, дехто за те, що був надто інтелігентний і сповнений власної гідності, а дехто лише за те, що був українцем.

Багато скорботних похоронів відбувалося в ті дні у Львові і в багатьох містах і селах Львівщини. Усіх, кого не впізнали в червні 1941 року родичі та не забрали із приміщень львівських тюрем для поховання, було захоронено без домовин у великому рові біля бічної стіни Янівського цвинтаря (поле №55).

Львів'яни від самого 1941 року бережуть у своїх серцях пам'ять про ті жахливі події, передають свої спогади наступним поколінням. Однією з найвідданіших берегинь історичної пам'яті є Ольга Гладун. Це вона невтомно нагадує про ті трагічні події, дбає про повернення із небуття славних імен синів і дочок України. Робить це в рамках Ліги Українських Жінок (ЛУЖ), Союзу Українок, "Просвіти". Пані Гладун першою поставила перед ЛУЖ завдання подбати про місце захоронення на Янівському цвинтарі жертв совєтського злочину 1941 року.

Стараннями членкинь ЛУЖ було знайдено документальне підтвердження захоронення численних неопізнаних останків на 55-ому полі. У міському архіві завдяки лужанці Надії Мудрій було знайдено записи у цвинтарних книгах, у яких зазначено, що 2 липня 1941 р. із тюрми "Бригідки" на Янівський цвинтар було вивезено 382 неопізнані тіла. З липня – 83 тіла із тюрми "Лонцького", а 4 липня - 48 тіл із Замарстинівської тюрми. Працівники архіву також виявили, що у лютому-березні 1942 року ще було здійснено масове перевезення знайдених у тюрмах останків жертв червня 1941 року, тоді було нараховано 1080 осіб, а решта – "у ящиках". Це були 24 скрині, привезені із Замарстинівської тюрми із невстановленою кількістю людських останків.

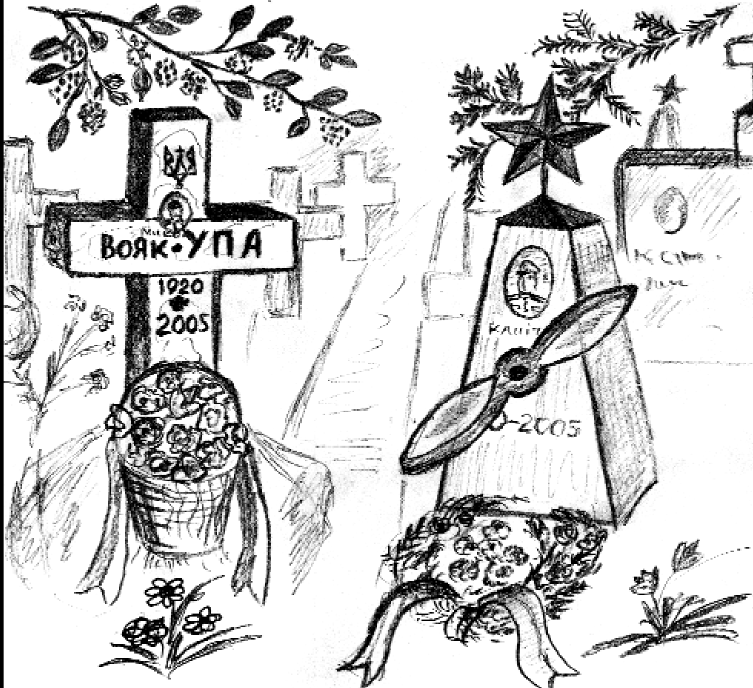
У час панування тоталітарного радянського режиму неможливо було зробити будь-які написи на місці цих поховань, не те щоб вшановувати їхню пам'ять. Лише чиясь добра рука зробила на стіні поруч позначки, які вказують межі захоронення помордованих тіл. Роками на цьому місці скидалося побутове цвинтарне сміття. Стараннями Ліги Українських Жінок (голова Дарія Гусяк) та за активної допомоги учнів Вищого професійного училища №29 (директор І. Митрофанов) це місце було очищено від багаторічних звалищ сміття. Наполегливо й жертовно невтомні ентузіасти й куратори цієї справи Мирослава Кушнір і Надія Кохалевич залучили й об'єднали старання багатьох патріотичних сил і клопочуться про спорудження величного меморіалу на цьому священному місці. Вже проведено конкурси проектів меморіального комплексу, вибрано найкращий – який відповідає українським релігійним і національним традиціям, виготовлено проектну документацію й кошторис.

Та саме здійснення цього задуму зупинилося перед типовою перешкодою – відсутністю коштів. Потрібно 2,5 млн. грн.

Лише після того, як виконаємо обов'язок перед минулим, берімося за наші подальші плани й задуми. Тоді й Бог помагатиме нам.

Лідія Купчик,
голова Львівського МО ЛУЖ

У прибалтійських країнах учасників підпілля і руху національного опору, які боролися за національну незалежність, вважають героями, їм надано різні пільги, а вояки Червоної армії там отримують пенсії від уряду Росії - спадкоємиці СРСР. Тамтешнє суспільство в перші роки своєї самостійності врегулювало цю болісну тему, і нинішній стан речей люди вважають справедливим. У нас же навіть у зв'язку з недавнім 60-річчям УПА не знайшлося політичних сил, здатних по-новому — чітко і твердо — поставити питання про реабілітацію борців за національні інтереси України.

Нема людини,
то нема й проблеми!
І пільги всім
однакові земля надасть.

У влади важливіші є дилеми,
А правді в Україні – ще не час.

Ю. Шепетюк,
член КУН, м. Київ

І ДОСІ КРОВ ХОЛОНЕ В ЖИЛАХ

Цього року, як і торік, у Вінниці демонструвалися два фільми Леоніда Можука "Спогади про УПА".

Перед початком сеансів режисер зачитав доповідну записку під грифом "Совершенно секретно", в якій один з високопоставлених військових доповідав Микиті Хрущову про розправи кадебістів над мирним населенням на Львівщині, Тернопільщині, Волині. Від того страхітливого документу кров холоне в жилах: звірства російських окупантів перевершили німецькі.

Комісія Верховної Ради з розслідування діяльності вояків ОУН-УПА конче має подивитись ці фільми і прочитати доповідну записку Хрущову. Тоді відразу стане зрозуміло, що окупанти – кати, а вояки ОУН-УПА – справжні герої, які боролись за волю України на своїй землі проти коричневих і червоних поневолювачів.

Була б велика користь для всього нашого народу, якби продемонструвати ці фільми на всіх каналах телебачення, в усіх військових частинах України, в МВС і СБУ, а згадану доповідну записку опублікувати в усіх газетах України. Хай люди узнають правдиву історію нашого народу і оцінять діяльність наших справжніх патріотів, вояків ОУН-УПА. Тоді швидше подбала б наша млява верховна влада про те, щоб надати воякам ОУН-УПА статус героїв України, забезпечити їм відповідні пільги, компенсувати моральні збитки, нанесені попередньою владою.

А 23 травня слід оголосити державним святом, днем Героїв України і відзначати його на належному рівні.

Тетяна Косенко,
м. Вінниця

ГЕРОЙ БАЗАРУ Й УПА ЧЕРНІГІВЧАНИН ІВАН РЕМБОЛОВИЧ ДОСІ НЕ РЕАБІЛІТОВАНИЙ

В числі забутих і нереабілітованих значиться й ім'я нашого земляка – підполковника Івана Ремболовича.

Витяг з архіву управління Служби безпеки України в Івано-Франківській області:

"Гр. Ремболович Іван Семенович, 1897 року народження, уродженець м. Городні Городнянського району Чернігівської області. Засуджений 17.05.1950 року ВТ ПрикВО за ст. 54-1а, 54-11 КК УРСР до ВМПр розстрілу. Визнаний винним у тому, що після Жовтневої революції (1918–1920 рр.) служив в армії гетьмана Скоропадського, а потім – у петлюрівській, боровся проти Червоної армії. У 1921 році вступив до збройного формування Тютюнника, брав участь у боях за м. Коростень. У 1943 році на Станіславщині вступив до дивізії СС "Галичина". Після закінчення саперної школи одержав звання "гауптштурмфюрера", командував ротою та батальйоном. У липні 1944 року під м. Бродами був поранений, після чого перейшов на нелегальне становище, підтримував зв'язок з керівниками ОУН. За висновком прокурора Івано-Франківської області від 7.06.1994 року, реабілітації не підлягає. Вирок виконано 08.09.1950 року".

В "Енциклопедії українознавства" про Ремболовича вміщено кілька рядків: "Ремболович Іван (1891–1944), військовий діяч, підполковник Армії УНР, делегат першого, другого і третього Всеукраїнських військових з'їздів у 1917 році, начальник зв'язку Запорізького корпусу і Першої Запорізької стрілецької дивізії у 1918–1920 рр., учасник першого і другого Зимових походів, поліг під Бродами як старшина дивізії "Галичина".

А ось історик Володимир Сергійчук у книзі "ОУН–УПА в роки війни: нові документи і матеріали" (К.: Дніпро, 1996) цитує документи НКВС, де сказано, що І. Ремболович був під Бродами лише важко поранений і після одужання (його підібрали з поля бою й вилікували підпільники ОУН) прибув у Коломийський район Станіславської області, де вступив до УПА. Далі в публікації мовиться, що 6 листопада 1949 року в селі Космачі тодішнього Яблунівського району І. Ремболовича захопили органи МДБ та що подальша його доля невідома. У журналі "Вісті комбатанта", який видає Братство колишніх воїнів дивізії "Галичина" в діаспорі, надруковано розповіді підпільниці ОУН із Косова Дарії Свистульницької, працівника Івано-Франківської ОДА Лук'яна Вардзарука про нашого земляка. На той час це був уже сивочолий чоловік, до якого зверталися: "Пане полковнику Кропива". Мав він двох помічників-"східняків" на псевдо „Лісовий" і „Степовий". Організував старшинську школу з курсом у три або чотири місяці, яка здійснила три чи чотири випуски. Полковник понад півроку був під слідством НКВС, нікого не видав і був засуджений до смертної кари. Голова Управи Івано-Франківської станиці Галицького братства вояків Першої української дивізії "Галичина" Української Національної Армії Володимир Малкош доповнює зібрану інформацію про уродженця Чернігівщини:

"У 1943 році, коли створювалася згадана дивізія, підполковник вступив до неї добровільно, як і багато учасників різних військових формувань. Вони сподівалися, що після того, як Німеччина програє війну (тоді в цьому вже ніхто не сумнівався), між західними альянсами й СРСР дійде до конфронтації, і тоді добре озброєна і навчена Дивізія разом з УПА стане ядром українського війська, без якого неможливо вибороти незалежність України. Лише Німеччина тоді могла і мала бажання воювати проти більшовиків, і з цього українці хотіли скористатися. Крім Гітлера і його нацистської партії, були в Німеччині сили, що мислили реально і тверезо, вони намагалися усунути Гітлера силоміць і прихильно ставилися до українців. За таких обставин Іван Ремболович пройшов у Дивізії перепідготовку і одержав звання сотника: з огляду на вік і слабке знання їхньої мови, німці не погодилися зберегти його попереднє військове звання.

У битві під Бродами в липні 1944 року він командував саперною сотнею, а згодом – саперним куренем. У тому бою його вразила куля, і всі гадали, що сотник загинув – в умовах оточення і прориву це було неможливо перевірити, тож у "Списках полеглих воїнів Першої української дивізії "Галичина" УНА" він значився як такий, що, за свідченнями очевидців, загинув смертю героя. На меморіальному цвинтарі Дивізії біля міста Золочева Львівської області сотникові Ремболовичу встановлено символічний хрест".

Ось така історія. Про земляка майже все з'ясовано, залишається одне питання: коли ж нарешті у нас переможе справедливість і ветерани різних армій матимуть хоча б однакові права?

Любов Потапенко,
м. Чернігів

МУЖНІСТЬ ПОВСТАНЦЯ

Було літо 1944 року. Фашистські окупанти відступили, радянські - зайняли українські землі і зразу почали мобілізовувати людей на фронт.

Повстанець Андрій Шаран з села Загірочка колишнього Ходорівського, тепер Жидачівського району Львівської області випадково зустрів свого знайомого, який ішов до Ходорова на призовний пункт. Він розповів Андрію, що за останні три дні з Ходорівського району багато хлопців призвали на фронт і сьогодні їх поведуть у напрямку міста Журавного. Андрієм опанувала ідея: а якби зробити засідку і звільнити призовників від фронту?

Гостинець Ходорів-Журавно за селом Добрівлянами проходить попід ліс Діброву. Село Добрівляни розкинулося поруч села Загірочка. Добратися до гостинця можна за годину. Андрій прийшов додому, переодягнувся в сільського хлопця. Поклав до мішка два автомати, набої та кілька гранат і незабаром був уже в Діброві. Вибрав місце для засідки, заховався в кущі ліщини і спостерігав за дорогою. Допоки чекав, полинув у спогади... Згадував, як малим залишився напівсиротою. У 1939 р. прийшли радянські „визволителі", почали заарештовувати тих, хто мріяв про незалежну Україну.

У 1941 р. більшовики втекли. Прийшли німецькі окупанти. Ці почали вивозити людей на важкі роботи до Німеччини. Молодь силоміць забирали в робітничі табори. Забрали і його, 18-річного юнака, разом з іншими сільськими хлопцями. Вони в Карпатах, в Сколівському районі, вручну лупали скелю на камінь для фашистів. Одного разу до них підійшов незнайомий чоловік і розповів, що створюється УПА, запропонував утікати й іти на вишкіл, щоб стати справжніми вояками УПА. Деякі послухались незнайомця, – в тому числі й він, Андрій Шаран.

На вишколі Андрій навчився не тільки воювати, але й вести підпільну роботу. Після навчання його, вже як вояка УПА, направили в рідне Загірочко для організації підпільної роботи. Разом з односельчанкою Марією Шевців – зв'язковою ОУН–УПА доставляє депеші. Марія їх розмножувала на друкарській машинці, а Андрій розсилав за призначенням.

Як розповідала Марія Онуфріївна, інколи до неї кур'єри приносили депеші, якими Андрій Шаран викликався для виконання особливих доручень керівництва ОУН–УПА. З метою конспірації вона ніколи його не питала, та й він не розповідав, де був і яке завдання виконував...

Марія також пригадала, як навесні 1943 року в Загірочку були на відпочинку німці. Склад зброї вони зробили в стодолі селянки Февронії Краївської – це в центрі села біля клубу. Андрій вночі розвідав, як німці охороняють склади, – після півночі вони спали в клубі. Тоді він проник в складстодолу і викрав спочатку два ящики з набоями, через тиждень виніс гранати, третього разу - два автомати...

Андрій витягнув з мішка гранати, поклав біля себе, заклав магазини в автомати і повісив собі навхрест на грудях, приготувавшись до бою. Колона з новобранцями не з'являлась. Подумав, що, напевно, змінили маршрут. Та раптом почув гомін людей. Глянув на гостинець і побачив, що червонопагонники ведуть колону призовників. Вони вже пройшли Добрівляни. З обох боків колону супроводжували солдати з автоматами на грудях.

Приблизно на відстані 100 м до колони Андрій кинув кілька гранат одну за одною. Тоді дав кілька черг з автоматів. Звук від вибухів та стрілянини розносився лісом. Його було чути в селах. Враження було таке, розповідав Іван Коритовський, якого разом з іншими

односельцями з Загірочка вели у колоні, що на них напав німецький десант. Червонопагонники розгубилися і почали тікати. Призовники за ними. В цей час Андрій закричав: утікайте в ліс, додому. Майже півколони розбіглося, Іван Коритовський також.

Багато хлопців, які тоді втекли, поповнили лави УПА...

Ввечері Андрій повернувся додому. Як розповідала сестра Ганна, був веселий, бадьорий, сміявся з червонопагонників, що вони повтікали від нього одного. Але жалів, що не всіх призовників вдалося звільнити від фронту, бо частину таки взяли.

Потім Андрій Шаран разом з іншими повстанцями перешкоджав енкаведистам вивозити людей із Загірочка на Сибір. Воював в сотні УПА, яка діяла в селі Ятвяга (тепер Прибілля) на Львівщині. В одному із боїв був поранений. Вилікувався і далі відчайдушно боровся з окупантами.

Навесні 1945 р. НКВС влаштував у селі каральну операцію: шукали повстанців, грабували людське майно. Та і їх не минула повстанська кара. В цьому бою вже вкотре Андрій проявив себе як сміливий та відважний вояк УПА. Але ворожа куля скосила хлопця. В селі Прибілля й поховали 21-річного героя.

На братській могилі в селі Загірочку серед інших загиблих повстанців є і його ім'я: Шаран Андрій Іванович, 1924 р. народження.

Вічна слава Герою!

Дмитро Кутний,
м. Стрий

ЦІНА ПЕРЕМОГИ

Війна, розв'язана двома монстрами – Гітлером і Сталіним для нового переділу світу, дорого обійшлася громадянам України. Бо стосовно України і Гітлер, і Сталін мали одну мету – якнайбільше знищити населення України. На захист рідної землі піднялося все населення України – як проти фашизму, так і проти комунізму.

У боротьбі з фашизмом воїни УПА пускали під укіс ешелони, які йшли на схід з живою силою і технікою. Пізніше, коли німці були відкинуті за межі країни, для жителів Західної України настали не світлі дні перемоги, а ще чорніші ночі: „червона мітла" почала тотальне винищення української нації під виглядом боротьби з бандитами.

Про всі ці злодіяння свідчать Дем'янів Лаз, Яблунівські криниці, де не просто стріляли, як вони казали „бандитов", а розправлялися з найбільшою жорстокістю, навіть рубали на шматки убитих, закатованих на смерть воїнів УПА, а частини тіл викидали в Прут та Черемош. Інших, особливо інтелігенцію, в товарняках, в жахливих умовах вивозили в Сибір. Так був вивезений професорсько-викладацький склад Ужгородського і Львівського університетів. Везли їх три місяці до Нариму, де вивантажили в тайзі без всяких засобів до існування. Тих, хто помирав у дорозі, викидали в поле. Під стінами в'язниць стояли черги рідних – більші, як до Мавзолею.

А скільки українців згодували рибам в Охотському й інших морях. Отак везли на баржі 6000 засуджених. Серед них був і житель села Орельця Лукінчук Василь. До місця призначення привезли тільки 300 виснажених і ледь живих. Решту викинули рибам.

Майор медичної служби Рибакова разом зі своїми помічниками розстрілювала ув'язнених у Рівненській і Дубенській в'язницях. Про злочини, що творилися після „перемоги" на українській землі можна написати томи.

Воїнів, які потрапляли в полон до німців і яким вдавалося втекти, в рідних краях чекала ще страшніша кара – 25 років ГУЛАГу.

Вважаю, що вислів „перемога у великій вітчизняній війні" – не точний. Це була Друга світова війна, де перед коаліцією стояло завдання знищити фашизм як більше зло, ніж комунізм. Я схиляю голову перед ветеранами цієї кривавої бойні, бо вони справді бачили пекло на землі. Їм потрібно віддати всі почесті й надати допомогу, якої вони потребують. І платити за це повинна б Росія. Але не так, як влада Кучми-Януковича, яка закупила 745000 окулярів, а нема ні грошей, ні окулярів. Армія офтальмологів від жовтня 2004 р. проводить акцію „Зір". Простіше було б дати кожному ветерану по 25 грн. на придбання окулярів. Але що б тоді украли?

Такий вчинок уряду Кучми-Януковича стосовно ветеранів є святотатством і злочином.

Всі почесті належать в однаковій мірі як ветеранам війни, так і воїнам УПА. Перші боролися не зі своєї волі за московську імперію, другі – за свободу і незалежність своєї рідної землі.

Ірина Майковська,
м. Снятин

МОЛЮСЬ ЗА ПРАВЕДНИХ І ГРІШНИХ...

1 Той, хто видав криївку, сидить при дорозі на дерев'яних колодах-кругляках.

Люди говорили, що третій підпільник – Михайло Миколаїв втік у село Лугове. Коли в нього стріляли, то вбили мешканця села – батька маленької дівчинки Роми. І там горе і сльози.

Того ж дня людей в Сибір не вивозили, сім'ї Копотів і Миколаївих вивезли в 1947 році. Голови Миколи й Василя вкинули під міст на каналі між Кутами й Олеськом. Кутівські люди принесли, і батьки таємно похоронили їх на старому цвинтарі, а отець Біляк таємно відправив поминальні молебні.

Але на цьому біди родини Копотів не скінчилися. Пелагея стала хворіти. Були такі хвилини, коли вона мене питала: „Славку, ти не знаєш, де Микольця?" І котилися сльози в неї і в мене. Таких знущань, яких зазнали наші матері в 40-50 рр. не могли уявити собі жінки і матері усього світу. Галина Вібла і Михайло Костишин відвезли Пелагею до Олеської районної лікарні, де в неї знайшовся синок. Назвали його Горислав, мабуть, в пам'ять про те страшне горе - таких імен в селі не було. Доля мене звела з Гориславом пізніше, на весіллі в родині Мехів. Разом пригадували минуле. Горислав переніс три операції, дуже хворів, часто говорив: „Чого мама мене так назвала? Не маю ще 30 років, а вже треба вмирати. Біда і горе були в Сибіру, і горе від мене ніколи не відходило, все трималося мого імені". Сльози текли і в нього, і в Ярослави Мех, і в мене.

Багато тодішніх облавників КДБ прижилися, одружившись з місцевими дівчатами. Коли я став працювати у райраді, то дізнався, хто відрубав для сміху й знущання голови моїх сусідів. Він одружився з місцевою дівчиною. Але доля з нього також познущалася. Старший його син помер в тому віці, що Горислав, – не доживши до 30, молодшого сина привезли з армії в цинковій труні. Сам він за згвалтування неповнолітньої отримав відповідний строк тюремного покарання. Помер у тюрмі. Дружина відмовилася хоронити тіло на цвинтарі, хоч поряд з могилою сина ще було місце. Земля галицького села його не прийняла.

Могила Миколи й Василя відновлено, голови їхні покояться разом з тілами. Пилип і Паська вмерли на рідній землі, а Іван і Марія спочивають у вічній мерзлоті на далекій Півночі біля Унти.

Яке то було славне село Чішки! Мало величну церкву і прекрасну школу. Щонеділі в читальні „Просвіти" відбувалася або вистава, або концерт. Крім церковного, були два хори – чоловічий і мішаний. Одним керував Василь Шах, іншим – Ярослав Шах, визначний художник, який в 1940 році очолив Львівську картинну галерею.

Гордістю села був духовий оркестр. Диригент-самородок Борецький склав партитуру святої літургії, із церковних хорів лунала духова музика. Частина оркестрантів загинула в лавах УПА, частина поневірялась по Сибірах.

Тепер село Чішки зовсім занепало. Куток „Двори", де я жив, мав 52 хати, тепер – 8. Тих 6 чи 8 фермерів сільгоспроблеми не вирішують. Хоч на родючих землях збирають високі врожаї, а жінкам-пенсіонерам оплачують лише земельні паї. Мужчин-пенсіонерів в селі майже немає. Школу перетворено на крамницю, бо нікого вчити. Коли йдеш асфальтною дорогою через село, то біля церкви видно високу, красиво прибрану могилу на честь героїв України, біля школи – фігуру на честь знесення панщини 1848 року. Моїх ровесників було біля 30-ти. Де ви зараз? Чи пам'ятаєте, як ми лазили по драбині в церковну баню, де зберігалася підпільна література: журнали „Ідея і чин", газети „Самостійник", „До зброї". Пам'ятаю в „Ідеї і чині", в анотації було вказано, що надруковано в Празі.

Пізніше виявилося, що так називалася підпільна друкарня, розташована в Красному Буського району.

Дивлюсь на занепале, знедолене село, моє рідне село, на похилених, принишклих жінок-пенсіонерок і думаю – хіба я кращий? Я також покинув рідне село. Виправдовую себе тим, що 1945 року разом з бабцею і всим селом похоронив маму і в 16 років пішов у „світ незнаними шляхами", з 4 класу перейшов у 7-ий, з 7 – в 10 клас, а потім університет... І моя вина в тому, що гине рідне село Чішки. Рятувати його треба.

Моя бабця Ганна – сільська повитуха, яка прийняла у рідному селі десятки дітей, коли влада в Чішках перетворила церкву на атеїстичний музей, казала: „Так довго не буде". Так і сталось.

Змінилось життя, змінились і ми. Однак душа щемить, коли згадуєш пережите: відрубані голови моїх сусідів під ударами чобіт котяться по землі... Такого забути не можна, а згадувати страшно. Однак пам'ять людська зберігає все: добре й лихе, веселе й сумне, радісне і страшне... Тому молімось за праведних і грішних, бо

нація і держава
5.07 – 18.07. 2005 р.

МИ ПРОСЛАВИЛИ СВІЙ КРАЙ

Нас військкомат не призивав,
Повісток не вручали нам,
Оркестр маршів нам не грав,
Промов не лився фіміам.

Самі ми добровільно йшли -
В ОУН і в армію УПА,
Щоб стати враз до боротьби
Супроти німця й москаля.

Тиранів не боялись ми -
Вкраїни лютих ворогів,
Що захотіли наш народ
Перетворити на рабів.

Звитягою тоді не увінчавсь
Великий всенародний змаг,
Та ми прославили свій край
І волі невмирущий стяг.

Данило Бродовий

ПОВІСТЬ ПРО СПРАВЖНІХ ГЕРОЇВ

На сіро-брудному тлі бенкетуючої бездуховності привітною зірочкою засяяла художньо-документальна повість Олександра Намозова „Псевдо – „Небезпечний", видана в Рівному.

Цю гостросюжетну книгу створено на основі спогадів Миколи Дубенчука – активного учасника збройних формувань ОУН-УПА, багаторічного в'язня радянських тюрем і таборів смерті, мешканця с. Ганнівки Костопільського району.

Старого упівця Миколу Дубенчука, який 30 років тому повернувся з сибірської каторги, знову кидають на тюремні поневіряння. Для цього йому було підкинуто зброю та набої, а звичайний погріб у сфабрикованих документах проходив як „повстанська криївка". І це коїлося восени 1984 року!

Олександр Намозов

Знову потрапивши в зону, Микола згадує пройдений страдницький шлях непохитного борця за Українську Самостійну Соборну Державу. Поруч нього самовіддано боролись і геройчно гинули десятки, сотні кращих синів і доньок України. Траплялися, на жаль, і зрадники...

„На все життя запам'ятав Микола слова провідника „Ярослава": „Не бійся, хлопче, ні жида з москалем, ні німця з поляком – то є вороги зовнішні. На нашій землі вони – чужинці: були і будуть такими завжди. Найстрашніший ворог для України, то є свій – запроданець".

Один із кращих агентів НКВС „Вишня", втершись у довіру до членів Головного Проводу ОУН-УПА і ставши його „представником", зумів знищити десятки кращих оунівців та упівців. Типовий образ зрадниці дрібнішого гатунку – повстанська зв'язкова Олена. Захотілося їй поміняти важке і небезпечне бойове життя на

спокійне, в обіймах коханого повстанця Івана. А тут ще й пообіцяли окупанти за голову провідника „Ярослава" двадцять п'ять тисяч радянських рублів. І Олена стає на шлях зради. Але не так-то легко обдурити „Ярослава"...

У тюрмах та концтаборах ув'язнені ділилися на три категорії: кримінальники, політичні та упівці. Кримінальників загарбники вважали „...близкими им социально неопасными элементами, подлежащими перевоспитанию..." Сказано ж, свій свояка бачить здалеку.

Не страшними для влади були й політичні, тобто звичайнісінькі „демократичні" балакуни. Не рахувалися з ними і кримінальники. Інша справа – упівці, які ніколи не дозволяли криміналітету принижувати гідність українця, нав'язувати йому свою волю. В зоні нерідко доходило до кривавих побоїщ між двома непримиренними таборами, з яких, як правило, менш численні упівці майже завжди виходили переможцями...

Закінчується блискуче написана повість Олександра Намозова оптимістично: "Сьогодні був його день – 14 жовтня, його свято Покрови Пресвятої Богородиці, день Української Повстанської Армії...

Із вуличного гучномовця лунав „Козацький марш". Легкий вітерець розносив мелодію над селом. Ветеран стояв у роздумах. „А ми тую червону калину підіймемо..." – приніс вітерець нову мелодію з гучномовця. У грудях защеміло, а на очі миттєво набігла скупа чоловіча сльоза, яка так і не скотилася долі. Перед ним пропливали обличчя друзів, командирів, бійців, які не дожили до цієї світлої хвилини. Але він бачив їх поряд живими, веселими та усміхненими. І шикувалась на вулиці колона красенів-хлопців, бійців-побратимів його нездоланної, нескореної Української Повстанської Армії, а серед них стояв він, той самий – „Непереможний".

Василь Заєць

Тернопільщина – перлина українського Поділля, земля князя Василька Теребовлянського, край родючих чорноземів і пам'яток старовини, чудових, працьовитих людей густо политий кров'ю синів і дочок України, борців за волю.

ЇХ ВОДИВ „БИСТРИЙ"

На придністрових пагорбах і долинах, понад Збручем, Золотою Липою, Стрипою, Гнізною й Серетом, на горі Лисоні, на полях і лісах Бережанщини, Теребовлянщини, Чортківщини, Борщівщини, Зборівщини й Збаражчини – скрізь могили, могили й могили... Десятки тисяч могил! Козацьких, стрілецьких, повстанських. Одиноких і братських. Відомих і безіменних. Серед них – могила лицаря Слави, курінного УПА Петра Хамчука „Бистрого" у селі Великі Чорнокінці, що в Чортківському районі. Його останки, відшукані патріотичною громадськістю на хуторі Вербки недалеко від селища Коропець, де він загинув у нерівному бою з більшовицькими карателями в листопаді 1948 року, з почестями перенесені в його рідне село.

Петро Хамчук народився 26 липня 1919 року в патріотичній українській родині. Зі шкільних літ зачаровувався поезіями Тараса Шевченка, Лесі Українки, історичними повістями Андрія Чайковського, Богдана Лепкого, Юліана Опільського, піснями про боротьбу українського народу за волю; часто спілкувався з людьми, які брали участь у визвольних змаганнях 1917-1921 років.

Великий вплив на формування свідомості юнака мав його рідний дядько Дмитро Шимків, колишній Січовий стрілець, добрий знавець історії України, сільський філософ і поет, а також сільська „Просвіта"; Петро брав участь у молодіжно-спортивних товариствах „Січ", „Сокіл", „Луг".

У роки навчання в Чортківській гімназії зблизився з людьми, приналежними до ОУН, ознайомився з підпільною літературою, усвідомив, що місце його серед тих, хто життя своє присвятив боротьбі за визволення рідного краю.

Після розвалу Польщі у вересні 1939 року і так званого більшовицького „визволення" Західної України, був покликаний на службу в совєтську армію, зарахований у школу командирів. Він охоче вивчав військову справу, серцем відчуваючи, що незабаром та наука стане в нагоді йому - борцю з окупантами.

З перших днів німецько-советської війни Петро – на передовій. Незабаром – німецький полон, втеча, і з 1943-го він – в Українській Повстанській Армії, де очолив сотню, а потім курінь „Сірі вовки".

Перші сутички з ворогом загону під командою Петра Хамчука „Бистрого" розпочалися восени 1943 року під селом Затурин Підгаєцького району. Три тисячі німців, мадярів і москалів-власовців вчинили несподіваний напад на українських повстанців. Бій тривав 12 годин. І хоч повстанські відділи на той час ще не були достатньо загартовані, все ж билися мужньо, стояли на смерть.

Ворог за день втратив 300 вбитих і сотні ранених. Завдяки вмілому керівництву „Бистрого", повстанці вийшли з оточення з мінімальними втратами.

Та свій справжній гарт курінь „Сірих вовків" пройшов у полум'ї боротьби з енкаведистсько-більшовицькими ординцями, які після капітуляції Німеччини кинули всі свої карально-терористичні сили на придушення національно-визвольної боротьби в Україні.

Взимку 1945-го в селі Бариш Бучацького району вони вщент розгромили більшовицький осередок, який тероризував навколишні села. Бої коло села Цигани на Борщівщині, на околиці села Вербова, що в Заліщицькому районі, в містечку Товсте – скрізь окупанти несли великі втрати. Коло села Сосулівка в Чортківському районі совдепівські опричники розгорнули проти повстанців 281-й полк внутрішніх військ та чортківський винищувальний батальйон за участю двох танків і двох літаків. І хоч курінь „Бистрого" поніс значні втрати, зате й ворог втратив понад сотню вбитими й раненими та ще й збитий літак.

„Бистрий" був середнього зросту, широкоплечий, військової виправки, особистим прикладом і переконливим словом надихав повстанців на перемогу над ворогом. І хлопці-повстанці вірили йому, ніколи не занепадали духом. Любив курінний розповідати друзям героїчні епізоди з історії України або й завести тиху підбадьорливу пісню:

За потоптану честь України,
За поганьблену землю мою,
Ми йдемо, щоб піднести з руїни
Українську державу свою!

1947 рік був голодний і надзвичайно тяжкий... Енкаведисти вдавалися до масових арештів. Наступ величезних сил внутрішніх військ вже на роздрібнені повстанські боївки, шпигування підкупленої місцевої сексотні, виселення в Сибір родин повстанців, брак харчування та зимові холоди – все це змушувало в денний час переховуватися в заздалегідь збудованих криївках по лісах або в надійних людей, яких ставало все менше й менше.

У листопаді 1948 року Петро Хамчук зі жменькою побратимів перебував на Монастирщині, на хуторі Вербки. Хтось із місцевих іуд вистежив їх і навів більшовицьких карателів. У нерівному бою загинули всі хлопці-повстанці та їхній командир „Бистрий" – курінний „Сірих вовків", кавалер ордена Залізного Хреста УГВР.

Вічна слава героям, що впали в битві за волю рідного краю!

Слава Україні!

Оксентій Каменюк,
м. Тернопіль

З КОГОРТИ НЕСКОРЕНИХ

29 червня на 79-му році життя перестало битися серце полум'яного патріота, колишнього політв'язня, почесного голови проводу Дрогобицької районної організації КУН, голови Дрогобицької організації ветеранів України **Ярослава КИРИЛІВА**.

Ярослав Кирилів народився 23 лютого 1927 р. в с. Гаї Верхні. З юнацьких літ пов'язав своє життя з боротьбою за незалежність України. В 1945 р. його, учня Дрогобицької гімназії, було заарештовано. Військовий трибунал виніс вирок: 10 років ув'язнення. Поневірявся в таборах Комі АССР. У 1955 р. був звільнений. І тільки в 1979 р. разом із сім'єю повернувся на Дрогобиччину.

Наприкінці 80-х Ярослав Кирилів з головою поринав у вир змагання за незалежність України: організовує в Дрогобичі Спілку політв'язнів, був серед засновників РО КУН, очолив осередок Ветеранів України. З кінця 90-х очолив Дрогобицьку РО КУН.

Його поважали, шанували. На жаль, невблаганна смерть забрала його з наших рядів. Вічна Тобі пам'ять, наш дорогий друже!

Тарас Гентош, голова МО КУН; Тарас Метик, голова РО КУН; Степан Яворівський, голова станиці Братства ОУН-УПА; Омелян ДУБИК, голова МО Спілки політв'язнів України.

БУЧАЧАНИ У ВИЗВОЛЬНІЙ БОРОТЬБІ ОУН-УПА

Науково-історичне осмислення значення боротьби Організації Українських Націоналістів та Української Повстанської Армії за Українську Самостійну Соборну Державу у 1939-1953 рр. є надзвичайно актуальним завданням новітньої української історіографії. Тому четверта книга кандидата історичних наук Нестора Мизака „За тебе, свята Україно", присвячена національно-визвольному рухові ОУН-УПА на території колишнього Бучацького повіту в 1939-1953 рр., без сумніву, відповідає духовним прагненням народу до самопізнання й усвідомлення, що ми є волелюбною нацією.

Це видання автор присвятив 75 роковинам народження ОУН та 60-річчю УГВР. Праця побачила світ завдяки фінансовій допомозі членів старшої генерації ОУН та їхніх симпатиків з канадського міста Торонто: Дмитра і Марії Гулеїв, Володимира Окіпнюка, фундації "Прометей", Олени-Лесі Гой з Нью-Йорка, Лева Боднара з Чикаго та інших. Мистецьке оформлення книги належить буковинському графіку Іванові Балану.

"За тебе, свята Україно" має дев'ять розділів. У книзі опубліковано понад 500 унікальних світлин борців за волю України. Автор у монографії прагне дати правдиву узагальнюючу характеристику розвитку національно-визвольного руху на Бучаччині у всеукраїнському контексті. Без належного матеріального забезпечення, серед постійних боїв, облав і переслідувань, масових арештів, розстрілів та депортацій, тотальної провокаційної війни патріоти краю чинили відчайдушний опір чужоземним поневолювачам. У книзі немає видуманих прізвищ і ситуацій.

Щоб чіткіше представити джерела і витоки національно-визвольної боротьби ОУН-УПА, Н. Мизак детально висвітлює суспільно-політичні умови в міжвоєнному періоді XX ст., в яких міцніла й гартувалася національно-державницька свідомість мешканців краю. Цій темі присвячено перший розділ: "В ім'я воскреслої ідеї". Автор розповідає про відродження та діяльність у повіті товариств "Просвіта", "Луг", рідної кооперації, заснування підпілля УВО та ОУН. У всіх цих формаціях брали активну участь колишні українські Січові стрільці, воїни УГА. Повернувшись з фронтів Визвольних змагань, вони принесли з собою дух вояцької непокори й наснажували ним молодь.

У другому розділі "Московське народовбивство (1939-1941 рр.)" автор описує систему діяльності каральних органів влади, публікує списки розстріляних бучачан в Умані 20-21 липня 1941 р. та чортківській в'язниці, селянських родин, депортованих до Сибіру й Казахстану.

У третьому й четвертому розділах: "Відновлення української держави 1941 р." та "Віч-на-віч з III-ім рейхом" аргументовано, підкріплюючи архівними даними, спогадами учасників та очевидців подій, автор обстоює тезу, що визвольна боротьба ОУН-УПА в 1941-1944 р., в першу чергу, велася проти німецько-нацистських окупантів. Автор висвітлює перебіг проголошення Акту 30 червня 1941 р. на Бучаччині, початок формування Української Національної Революційної Армії – українського війська. Тут же опубліковано пам'ятний реєстр учасників перших військово-партизанських формувань ОУН, загиблих на початку нацистсько-більшовицької війни в червні-липні 1941 р.

Н. Мизак розвінчує фальсифікації українських недругів, що патріоти ОУН-УПА начебто не воювали проти нацизму, й розповідає про визначних учасників похідних груп ОУН в 1941 р.: Олеся Бабія з Жизномира, Ярослава Гребенюка із Золотого Потоку та інших діячів. Автор торкається питання німецьких розстрілів націоналістів, арештів оунівців, їхнього перебування в концтаборах Освенціма, констатує участь в УПА вояків дивізії "СС-Галичина", висвітлює стан українсько-польських взаємин у драматичному періоді війни та інші питання.

У п'ятому й шостому розділах під назвами: "Боротьба з російським імперіалізмом (1944-1946 рр.)" та "Злочини більшовизму" висвітлюється опір визвольних сил більшовицьким окупантам, подаються обставини загибелі багатьох членів збройного підпілля ОУН, динаміка їхніх кадрових втрат.

У восьмому розділі видання "Україно, твоїх не зламали ми вічних законів" йдеться про збройний опір підпілля ОУН в п'ятдесяті роки XX ст.

У розділі "Повстанський Пом'яник" автор зголошує вічну пам'ять загиблим за УССД й закликає молодь берегти свободу, любити Україну, як Пречисту, "тоді й ворог поважатиме нас".

Н. Мизак вперше залучив до наукового обігу невідомі архівні матеріли ОУН-УПА регіонального та республіканського значення, документи колишнього Бучацького, Золотопотіцького, Монастириського, Коропецького райкомів партії, районних відділень НКВС-НКДБ з Державного архіву Тернопільської області.

Дослідження зазначеної проблеми автор пов'язує із сьогоденням – діяльністю Братства колишніх вояків ОУН-УПА ім. генерала-хорунжого Романа Шухевича, Товариства політв'язнів і репресованих, вихованням молодіжної еліти в колегіумі ім. Святого Йосафата при Бучацькому монастирі Чесного Хреста Господнього та інших навчальних закладах і закінчує перебігом Помаранчевої революції.

Книга "За тебе, свята Україно" є важливим науковим внеском у вивчення вищезгаданої проблематики, адже вона розкриває багатогранну і маловивчену сторінку боротьби українського народу за свободу і незалежність.

Олександр Добржанський,
доктор історичних наук,
професор Чернівецького національного університету імені Ю. Федьковича

НЕ НАРІКАВ НА ТЕМРЯВУ, А ЗАПАЛИВ СВІЧУ

У травні-червні цього року в Національному музеї літератури України особливу увагу відвідувачів привертала виставка, присвячена 100-річчю з дня народження Дмитра Нитченка – письменника, поета, літературознавця, книговидавця, громадського діяча.

Особливе піднесення відчули ті, кому поталанило взяти участь у відкритті виставки, що його провела завідуюча відділом музею Оксана Деркач.

Схвильовано й глибоко розкрив феномен життя й творчості Дмитра Нитченка письменник і літературознавець, лауреат Національної премії імені Тараса Шевченка Михайло Слабошпицький, який зустрічався з Дмитром Нитченком, побував у місті Зіньковi на Полтавщині, де 21 лютого 1905 року народився Дмитро Васильович.

Прочитала уривки з творів ювіляра, поділилася своїми думками про його життя і працю відома українська артистка, лауреат премій ім. Василя Стуса та Дмитра Нитченка Галина Стефанова. Виступив дует – бандуристка Надія Боянівська та співак Ігор Якубовський.

На вітринах експозиції представлені глибокі наукові розвідки Дмитра Нитченка: „Живий Шевченко", „Шевченко в житті", збірки літературних розвідок та есе „У дзеркалі життя й літератури", наукові праці „Елементи теорії літератури та стилістики", „Український орфографічний словник", репортаж про Другу світову війну „В лісах під В'язьмою", книги для дітей „Це трапилося в Австралії", „На гадючому острові, „Вовченя", „Стежками пригод", „З новогвінейських вражень", двохтомна хроніка еміграцтського життя „Під сонцем Австралії", публікації в журналах „Київ", „Березіль", „Сучасність", „Січ", альманасі „Новий обрій" (Мельбурн).

Увагу відвідувачів привертають рукописи письменника, фрагменти його листування, нагороди, серед яких Золота почесна грамота Товариства збереження української спадщини в Австралії та видавців першого українського часопису в Австралії „Вільна думка" за жертовну участь в українському житті.

Він належав до покоління, яке доростало, вчилося й починало діяти в Україні впродовж національної революції та перших десятиліть радянської влади. Ці люди – свідки, а то й жертви сталінізму, були втягнуті у вир Другої світової війни, а потім викинуті на еміграцію.

Для Дмитра Нитченка війна почалася в радянському війську. Потім був німецький полон, періодичні друковані виступи в газеті „Нова Україна". Разом з дружиною, двома доньками та безліччю інших людей такої ж долі зазнав поневірянь, через пів-Європи тікав від комуністичної чуми.

Потрапивши в австралійське місто Мельбурн, взяв собі за девіз китайську мудрість: не нарікай на темряву, а запали свічу! І разом з однодумцями почав творити на чужині організоване українське життя.

Впродовж кількох десятиліть працював директором та вчителем українських суботніх шкіл, був членом шкільних рад. Обирався членом управи Союзу українських організацій Австралії. Створив і довгий час очолював літературно-мистецький клуб ім. Василя Симоненка. Був членом об'єднання українських письменників „Слово", очолював австралійську філію „Слова". Вшановуючи цю велику працю, Наукове товариство ім. Шевченка обрало його своїм дійсним членом.

Дмитро Нитченко не лише сам дуже багато писав, а й безупинно заохочував до художньої творчості інших, зокрема школярів. Свою любов до книги зумів передати донькам – Галині Кошарській – авторці багатьох літературознавчих праць і віднедавна дійсному члену НТШ та Лесі Ткач – авторці прегарних оповідань та подорожніх репортажів, онукові – перекладачу і видавцю Юрію Ткачу.

У творчості Дмитра Нитченка – відблиск суворих доріг, що вели його від Зінькова, через П'ятигорськ на Кавказі, Краснодар на Кубані, Харків, Білорусь, Львів, Краків, Форст, Берлін, Мюнхен, Людвигсбург і, нарешті, Мельбурн.

Ось один вражаючий фрагмент з його одисеї. У таборі, що знаходився у Форсті (на сучасному кордоні Польщі та Німеччини), серед катаклізмів війни виникла своєрідна республіка літераторів та журналістів. Оточені європейською пожежею, вони влаштовували літературні вечори, читали свої твори, пристрасно критикували один одного. Серед них був Дмитро Нитченко – стоїчно стриманий і готовий прийняти життя таким, яким воно є. Бо хоч яким жорстоким було історичне тло, воно залишається для доброї людини майданчиком, а то й Майданом, для доброї дії.

Життя Дмитра Нитченка – типовий шлях формування глибоко переконаного в своїй правоті українського націоналіста. Про це він писав: „Історія мого патріотизму ішла з самого ґрунту, з історії країни та підрадянського оточення. Змалку я прочитав дещо про боротьбу Мазепи проти Москви, потім додалися розповіді діда про дії москалів в Україні, про бій під Полтавою... Уже в Харкові позичив мені один робітник ще на гудзиковій фабриці „Історію української культури" митрополита Іларіона, яка зробила на мене велике враження. А також багато впливали життєві епізоди: в часи приходу радянської влади щоразу до дідової хати ставили на ночівлю червоноармійців. Все то були росіяни. Все, що вони між собою розмовляли, розповідали один одному, їхня мова, пересипана брудною найгіршою лайкою, якої я ніколи не чув від батька чи від діда, справляло на мене найгірше враження. А далі бачив я ставлення росіян на кожному кроці до української мови: „А па-чему нє па-рускі?" Доказування, що це не мова, а „нарєчіє", арешти найкращих наших письменників і винищення та розстріл лише за любов до свого народу. І, зрештою, читання Шевченкового „Кобзаря" зробило на мене найбільше враження. Скрізь я бачив протягом всієї історії й тепер ті самі московські кривди, прикриті брехнею й фальшивим „братерством".

Те, що бачив, чув, всім серцем переболів Дмитро Нитченко, доводиться переживати нам ще й сьогодні, після перемоги Помаранчевої революції. „А пачему нє па-рускі?" Те сичання досі чується з темних шовіністичних щілин, які не перевелися навіть на недавно помаранчевому Хрещатику. Та попри всі сичання, наші каштани знову й знову запалюють високі свічі, нагадуючи нам свічу, яку запалив колись і десятиліттями не давав їй погаснути великий українець Дмитро Нитченко.

Василь Заєць

На світлинах: з експонатаим виставки знайомиться дочка Д. Нитченка літературознавець Галина Кошарська; Дмитро Нитченко

нація і держава
5.07 – 18.07. 2005 р.

В НІЧ НА ІВАНА, В НІЧ НА КУПАЛА...

День Купала, який припадає на 7 липня, збігається з літнім сонцеворотом. Святкували цей день на честь давнього слов'янського Дажбога — бога Сонця, який за віруванням наших пращурів подарував життя на землі. Отже, Купало - найвищий культ Сонця.

Пізніше християнство «долучило» до нього свято Різдва Святого пророка Предтечі й Хрестителя Господнього Івана. Ось так і з'явивсь охристиянізований празник з подвійною назвою — Іван Купало.

Традиційний сюжет купальського дійства певною мірою знівельовано. З'явились штучні персонажі – Водяник, Нептун, Мавка тощо. Яким же було Купало в давнину?..

Основним стержнем, довкола якого відбуваються дійства, є купальський вогонь як символ небесного сонця. Він мав горіти усю ніч. Крім купальського вогню, зі святом пов'язані два найголовніші персонажі – Купало та Марена. Оскільки чіткої думки про походження цих дійових осіб немає, то вчені по-різному трактують їхню генеологію. Густинський літопис стверджує, що Купало – бог достатку, якому слід приносити жертву. Український історик XVII століття Інокентій Гізель вважав, що Купало – бог „плодовъ земнихъ". Але цілковито погодитися з думкою, що в прообразі Купала маємо дажбозького бога, навряд чи можна: Купало, як і Марену, спалюють або топлять, а це суперечить віруванням, оскільки «боги завжди безсмертні». Цю думку підтримував і М. Грушевський.

Отже, Марена й Купало – основні дійові особи обряду. Напередодні, себто 6 липня, дівчата, зібравшись у лісі чи на луці, таємно споряджали опудало-Марену. Ляльку в зріст людини плели із соломи, вбирали, наче живу людину: одягали вишиту жіночу блузу, підв'язували плахту й фартуха, скріплюючи їх однією чи двома крайками, а шию прикрашали намистом; на ноги зодягали сап'янці чи подекуди каптур (у давнину так пов'язували ноги покійникам).

На Київщині в минулому столітті Марену готували в такий спосіб. Зрізували гілляку з вишні з трьома сучками (один для голови, а двоє для рук) і увивали квітами, стрічками та намистом. Одна з дівчат, зодягши на голову вінок, несла мовчки опудало на вигін, а решта юнок супроводжували її піснею:

Ходили дівочки коло Мареночки,
Зелені два дубочки – парубочки,
Червона калинонька – то дівочки.
Як пішли дівчата в ліс
по ягодочки,
Та й прийшлося їм
три річки брести,
Три річки брести і Дунай плисти.
Усі дівки Дунай переплили,
Дівка Марина в Дунаї втопилась.
На дівці Маринці
плахта-чорнитка...

Діставшись левади, дівчата насипали невеличку купку з жовтого піску, вправляли в неї Марену й водили хороводи. Невдовзі до місця розваг сходилися хлопці. Вони живосилом одбирали Марену і, оточивши колом, підстрибували та приспівували всіляких жартівливих пісень. Наостанок несли Марену до річки й топили.

Парубки також готували опудало – Купала. Воно нагадувало високу – в зріст людини – ляльку із соломи. Для цього робили тичку з перекладиною й обкручували солом'яним кулем. Поверх зодягали штани, сорочку, бриля, до рук прилравляли батіг або кий, голову оздоблювали вусами та бородою. Нерідко, щоб опудалові надати виразніших форм, голову ліпили з білої глини й засушували на сонці. Замість очей вправляли вуглини, а щоки розфарбовували яскраворожевими барвниками. Такі ідоли сприймалися присутніми з надмірною містичністю.

Вчинивши «самосуд» над Мареною, парубки йшли до Купала, що стояв неподалік на пагорбі, й розпалювали багаття. Це мав зробити юнак, котрого найбільше поважали в селі. Доки розгорявся вогонь, хлопці й дівчата, взявшись за руки, ходили за сонцем навколо Купала. Після хороводу організовували ігри. Упіймавши котрусь із юнок, тягли її до води чи обливали джерелицею. Дівчата також не ловили гав: скроплювали парубків водою – «бо негоже на Купала сухому бути».

Натомість розпочинались ігри біля вогнищ. Спочатку хлопці по старшині – поодинці чи парно – перестрибували багаття, а як воно трохи прижухало – запрошували й дівчат. Вважалося за честь кожному «очиститись вогнем» – тричі перестрибнути через нього. Якщо парубок стрибнув якнайвище, то це віщувало на гарний врожай у родині, щонайспритніше – здоров'я прибуде, а вскочить у полум'я – протягом року трапиться нещастя, зачепить ногою дрова – накличе в оселю неладки. Коли ж вдало перестрибнуть багаття юнак з дівчиною, то неодмінно пошлюбляться і в злагоді проживуть вік. Тому таким іграм надавали особливого значення. В них, крім молоді, брали участь чоловіки та молодиці.

На Іванівську ніч більшість людей намагалася не спати. За народною уявою, в цей час усе оживає й бенкетує, з'являються на світ злі й добрі духи – домовики, мавки, русалки, потерчата, упирі, мольфари, лісовики, польовики, мерці. Особливо активними стають відьми. Вони збираються на своє улюблене місце – Лису гору біля Києва, щоб, приховавши місяця, викрадевого напередодні, голотілом бігати довколою на своєму верескливому гульбищі. Тому господарі звечора обтикали хати, корівники та пасіки пучками полину чи осиковими кілочками, біля воріт і на порозі залишали сокиру або ножа, а дівчата прив'язували до поперека зубок часнику— «щоб убезпечитись од нечистої сили».

Той, хто не спав усю ніч, міг начебто зустрітися з добрим Ладом – опікуном господарства й роду.

Передіванова, або Іванова ніч – найпоетичніше купайльське дійство. Воно супроводжувало протягом сторіч духовне єднання людини з природою. Тому, природно, що темні сили в прообразі Мари (Марени) мали обов'язково втопитися.

Зустріти схід сонця, а отже, й день Івана Купала – люди чекали з особливим нетерпінням. На Купала кожне зело (згадаймо про обряд, пов'язаний з цвітінням папороті), вода, навіть роса наповнюються чарівними та цілющими властивостями.

Цей день – 7 липня – вважається найкращою порою заготівлі лікарських трав. Удосвіта на Купала матері будили своїх доньок, аби вони принесли з криниці цілющої води. Кожна юнка намагалася першою піти до колодязя. Джерелицю несли так, щоб ніхто не зустрівся, особливо дівчата. Купалівською водою вмивались та пили її. Ненька до сходу сонця робила купелю для волосся доньки, додавши любисток, чорнобривці та м'яту.

Після цього всією родиною ходили босоніж по росі – «щоб змити всілякі хвороби й порчі». В полудень дівчата йшли в ліс, щоб запастися чарівним тирличем.

Як підтверджують наукові джерела, майже по всій Україні лікарські трави заготовляли лише на Купала. Вони вважалися найцілющими, бо їх «сіяли й доглядали для своїх потреб русалки та інші «лісові планети».

Одним з найцікавіших був звичай «саджати дівчину до ями». Напередодні хлопці викопували в лісі чи поруч з водою яму в зріст людини, посеред якої мав бути «зелений трон» з дерну – своєрідне підвищення для сидіння. Стінки ями прикрашали квітами та зеленими гілками. Кожна дівчинка до цієї оказії плела два віночки – один напередодні, а інший на Купала. Перший просушувала на сонці. Перед обідом з піснями юнки йшли до «зеленого трону». Тут, власне, й відбувалися забавні ігри. Вибравши з-поміж себе найудатливішу дівчину, котру називали «Купалочкою-Фортуною», під супровід пісень зодягали їй віночок, оздоблювали обличчя й талію квітами та зеленню, скроплювали водою й урочисто опускали в яму по спеціально зроблених східцях. Потім, зав'язавши очі, обводили її попід стінами, на яких висили прив'ялені та свіжі віночки. Всадивши на «Зелений трон», Купалочку «заворожували» піснею:

Купалочко-Фортуно, ти є там?
Подай сюди вінець щастя нам!

Фортуна наосліп знімала зі стінки віночок і подавала вгору. Будь-хто з присутніх брав його; якщо втрапляв свіжий, то вважалося, що невдовзі власниця виробу вийде заміж, а коли зів'ялий – доведеться ще чекати рік на сватів.

Відтак купальське свято об'єднувало чимало дійств, пов'язаних з побутовим та громадським життям. Це чи не найпоетичніший і найшанованіший серед нашого народу обряд. Не вдивовиж, що свято, не зважаючи на постійні заборони з боку християнства і войовничих атеїстів, найдовше збереглося в повсякденному побуті. Його високий поетичний струмінь постійно наснажував чутливу душу українця.

За В. Скуратівським

Календар українського націоналіста

5 липня 1986 р. – помер Ярослав Стецько, голова УДП і Проводу ОУН.
6 липня 1904 р. – народився Степан Ленкавський, ідеолог націоналізму, провідний діяч ОУН.
7 липня – Свято Івана Купала.
8 липня 1659 р. – гетьман І. Виговський розгромив москалів під Конотопом.
8 липня 1907 р. – народився Олег Ольжич (Кандиба).
11 липня 1944 р. – створено Українську Головну Визвольну Раду (УГВР).
12 липня – Свято Петра і Павла.
16 липня 1990 р. – проголошено Декларацію про державний суверенітет України.
18 липня 1995 р. – Чорний вівторок. На майдані Богдана Хмельницького в Києві побито траурну процесію під час похования патріарха Володимира Романюка.

Видавець Конгрес Українських Націоналістів

Засновник Степан Брацюнь

Редакційна колегія Іван Белебеха, Іван Головацький, Анатолій Погрібний, Ярослав Радевич-Винницький, Степан Семенюк

Адреса редакції: 01001, вул. Хрещатик, 21, пом. 111, м.Київ; тел./факс (044) 279-78-08 e-mail: nacija@ukr.net www.nacija.org.ua

Адреса видавця: 01004, вул. Горького 36, м. Київ, тел./факс 235-37-61

Головний редактор Микола Гук

Реєстраційне свідоцтво: Серія КВ № 7970 видане Державним комітетом інформаційної політики, телебачення та радіомовлення України 08.10.2003р.
Передплатний індекс: 09715
Банківські реквізити: СПД Брацюнь Степан, р/р №26001016925980 в банку "Фінанси і кредит", ТОВ м. Київ, МФО 300131, ЄДРПОУ 2305606776

Газету набрано і зверстано у комп'ютерно-видавничому центрі Конгресу Українських Націоналістів.

Газету видрукувано у ВАТ "Видавництво "Київська правда"
Замовлення № 3832
Наклад 60000 примірників
Ціна договірна

Реклама приймається тільки від національного товаровиробника. За достовірність реклами редакція відповідальності не несе.
Відповідальність за достовірність фактів несе автор. Редакція не завжди поділяє точку зору автора. Редакція залишає за собою право редагувати і скорочувати матеріали.
Рукописи не рецензуються і не повертаються. Листування лише на сторінках газети

Наші корпункти

Вінниця	Гусар Віталій	(0432) 26-65-57
Дніпропетровськ	Береза Юрій	(0562) 93-43-45
Донецьк	Олійник Марія	(0622) 337-23-48
Житомир	Крук Микола	(8-067) 410-52-42
Запоріжжя	Тимчина Василь	(0612) 67-31-82
Івано-Франківськ	Салига Роман	(0342) 3-11-35
Кіровоград	Ковальчук Григорій	(0522) 24-50-64
Київська обл.	Сахацький Олександр	(044) (297)27-5-70
Київ	Мохналь Михайло	(044) 228-63-89, 229-68-34
Луганськ	Кук Володимир	(0642) 95-59-78
Луцьк	Максимович Олег	(03322) 723935, 722142
Львів	Вовк Михайло	(0322) 38-67-63
Миколаїв	Яценьо Софія	(0512) 29-07-90
Мукачеве	Гурзан Василь	(03131) 2-25-45
Одеса	Перегінчук Михайло	(0482) 731-00-78
Полтава	Квачова Олеся	(0532) 28-053
Рівне	Кривко Ігор	(0362) 22-20-26
Севастополь	Проценко Володимир	(0692) 48-79-46
Сімферополь	Овчарук Василь	(0652) 29-77-43
Суми	Манжела Борис	(0542) 63-15-36
Тернопіль	Ткач Володимир	(0352) 52-56-91
Харків	Дяків Богдан	(0577) 16-02-18
Херсон	Лушпінський Роман	(0552) 26-50-56
Хмельницький	Вітряний Олесь	(0382) 65-32-01
Черкаси	Гафінова Любов	(0472) 45-12-05
Чернівці	Ілля Богданюк	(0372) 51-02-72
Чернігів	Рябченко Валерій	(04622) 4-38-81

Пишіть! Дзвоніть! Приходьте! Підтримуйте!